

SOCIÁLNE POISTENIE

Odborný mesačník Sociálnej poisťovne

3
2010

1€ | 30,1260 Sk

Téma mesiaca:

Dočasná pracovná
neschopnosť
a vývoj invalidizácie

Servis:

Práca na dohodu, starostlivosť o dieťa
a povinné dôchodkové poistenie

Poradňa:

Pracovný úraz a povinnosti
zamestnávateľa a zamestnanca

Príloha:

Zákon o sociálnom poistení

Tabuľka platenia poistného od 1. januára 2010

		Nemocenské poistenie	Dôchodkové poistenie		Poistenie v nezamestnanosti	Garančné poistenie	Úrazové poistenie 7)	Rezervný fond 8)	Spolu
Zamestnanec	Sadzba poistného	1,4 %	4 %	3 % **	1 % ***				
	Maximálny VMZ 2)	1 084,55 eur	2 892,12 eur	2 892,12 eur	2 892,12 eur				
	Suma poistného	15,10 eur	115,60 eur	86,70 eur	28,90 eur				246,30 eur
Zamestnávateľ	Sadzba poistného	1,4 %	14 %	3 % **	1 % ***	0,25 % *	0,8 6)	4,75 %	
	Maximálny VMZ 2)	1 084,55 eur	2 892,12 eur	2 892,12 eur	2 892,12 eur	1 084,55 eur	neobmedzený	2 892,12 eur	
	Suma poistného	15,10 eur	404,80 eur	86,70 eur	28,90 eur	2,70 eur		137,30 eur	675,50 eur 7)
Povinne poistená SZČO 3)	Sadzba poistného	4,4 %	18 %	6 % **				2 %	
	Minimálny VMZ 1)	319,58 eur	319,58 eur	319,58 eur				319,58 eur	
	Suma poistného	14,00 eur	57,50 eur	19,10 eur				6,30 eur	96,90 eur
	Maximálny VMZ 2)	1 084,55 eur	2 892,12 eur	2 892,12 eur				2 892,12 eur	
	Suma poistného	47,70 eur	520,50 eur	173,50 eur				57,80 eur	799,50 eur
Dobrovoľne poistená osoba 4)	Sadzba poistného	4,4 %	18 %	6 % **	2 % ***			4,75 %	
	Minimálny VMZ 1)	319,58 eur	319,58 eur	319,58 eur	319,58 eur			319,58 eur	
	Suma poistného	14,00 eur	57,50 eur	19,10 eur	6,30 eur			15,10 eur	112,00 eur
	Maximálny VMZ 2)	1 084,55 eur	2 892,12 eur	2 892,12 eur	2 892,12 eur			2 892,12 eur	
	Suma poistného	47,70 eur	520,50 eur	173,50 eur	57,80 eur			137,30 eur	936,80 eur
Štát 5)	Sadzba poistného		18 %	6 %				2 %	
Sociálna poisťovňa 9)	Sadzba poistného		18 %						
	Za poberateľov úrazovej renty do dovŕšenia dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku								

1) minimálny vymeriavací základ = za obdobie od 1. januára 2010 je určený pre povinne poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu a dobrovoľne poistenú osobu vo výške 44,2 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na sociálne poistenie, t. j. 319,58 EUR. Minimálny vymeriavací základ pre zamestnanca už s účinnosťou od 1. januára 2010 na účely sociálneho poistenia nie je upravený, avšak zamestnávateľ má naďalej podľa pracovnoprávných predpisov povinnosť odmeňovať zamestnanca v súlade s ustanoveniami zákona o minimálnej mzde zamestnanca.

2) maximálny vymeriavací základ platný od 1. júla 2009
- nemocenské poistenie, garančné poistenie = 1 084,55 EUR
- dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, rezervný fond solidarity = 2 892,12 EUR

3) od 1. júla 2009, resp. od 1. októbra 2009 vzniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie tým samostatne zárobkovo činným osobám (SZČO), ktorých príjem (bez odpočítania výdavkov) bol za rok 2008 vyšší ako 12-násobok minimálnej mzdy (12 x 295,50 EUR), teda vyšší ako 3 546,00 EUR. Hranica príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, dosiahnutých za kalendárny rok 2009, na základe ktorej sa bude posudzovať vznik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činných osôb k 1. júlu 2010, resp. k 1. októbru 2010, bude v sume 3 834,96 EUR (12 x 319,58 EUR = 3 834,96 EUR)

4) dobrovoľne poistená osoba vymeriavací základ v zákonom stanovených hraniciach určuje sama a môže si vybrať všetky druhy poistenia alebo len jedno z nich; pokiaľ si platí dobrovoľne dôchodkové poistenie je povinná platiť aj poistné do rezervného

fondy solidarity

5) štát platí poistné na starobné poistenie, invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity za

- fyzickú osobu s trvalým pobytom na území SR, ktorá sa riadne stará o dieťa do šiestich rokov jeho veku s trvalým pobytom na území SR a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu tejto starostlivosti,

- fyzickú osobu s trvalým pobytom na území SR, ktorá sa riadne stará o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom po dovŕšení šiestich rokov jeho veku s trvalým pobytom na území SR najdlhšie do 18 rokov jeho veku a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu tejto starostlivosti,

- fyzickú osobu s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie a fyzickú osobu, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím najmenej 140 hodín mesačne, v rozsahu najviac 12 rokov a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu tohto opatrovania alebo výkonu osobnej asistencie,

- povinne nemocensky poisteného zamestnanca a samostatne zárobkovo činnú osobu, v období, v ktorom sa im poskytuje materské

6) do 31. decembra 2011 platí zamestnávateľ poistné na úrazové poistenie vo výške 0,8% z vymeriavacieho základu zamestnanca

7) k celkovej sume poistného je potrebné pripočítať aj poistné na úrazové poistenie, ktoré sa vypočíta zo skutočného vymeriavacieho základu zamestnanca, z dôvodu, že vymeriavací základ na platenie poistného na úrazové poistenie zamestnávateľom nie je obmedzený najvyššou výškou,

8) sadzba poistného do rezervného fondu solidarity v období od

1. apríla 2009 do 31. decembra 2010 je pre povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 2 % z vymeriavacieho základu.

* na účely úrazového a garančného poistenia je zamestnávateľom aj právnická osoba alebo fyzická osoba, pre ktorú zamestnanec vykonáva prácu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru

** invalidné poistenie neplatí:

- poistenec, ktorý je dôchodkovo poistený po priznaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku

- a zamestnávateľ za tohto zamestnanca

*** poistenie v nezamestnanosti sa nevzťahuje na:

a) zamestnanca podľa zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateľoch prokuratúry v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov a zamestnanca, ktorým je fyzická osoba vo výkone väzby a fyzická osoba vo výkone trestu odňatia slobody, ak sú zaradené do práce, s výnimkou fyzickej osoby vo výkone trestu odňatia slobody zaradenej na výkon iných prospešných prác (zákon č. 475/2005 Z. z.)

b) fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

Poznámka: Suma poistného sa na jednotlivé druhy poistenia a poistného do rezervného fondu solidarity určuje z vymeriavacieho základu vždy samostatne. Vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nahor. Jednotlivé sumy poistného sa zaokrúhľujú na desať eurocentov nadol.

OBSAH

> AKTUÁLNE

- Fakty o protikrizových opatreniach 2

> TÉMA MESIACA

- Dočasná pracovná neschopnosť a jej vývoj
v roku 2009 v porovnaní s rokmi 2007 a 2008 5
Vývoj invalidizácie v Slovenskej republike v roku 2009 14

> PRÍLOHA

- Novela zákona 572/2009 Z.z. o sociálnom poistení 9

> EURÓPSKA ÚNIA

- Systém sociálneho poistenia v Litve (II) 16

> SERVIS

- Práca na dohodu, starostlivosť o dieťa
a povinné dôchodkové poistenie 18

> PORADŇA

- Rozhodnutie o ZŤP alebo o invalidnom dôchodku? 19
Materské po skončení pracovného pomeru 20
Nárok na materské, ak matka a dieťa nemajú
zhodný trvalý pobyt 20

> SERVIS

- Stručne 21
Kde nás nájdete v Trnavskom kraji 22
Medzinárodné slovensko-nemecké poradenské
dni v Mníchove 24

Pozitívne zmeny

Od 1. januára 2010 nadobudla účinnosť novela zákona o doplnkovom dôchodkovom poistení (podrobne som o jej obsahu písal v článku „Atraktívnejší tretí dôchodkový pilier“ v Sociálnom poistení č. 11/2009).

Jedným z najzávažnejších pozitívnych zásahov do práv účastníkov doplnkového dôchodkového sporenia je prechodné ustanovenie § 87I, ktoré znie:

(1) Doplnková dôchodková spoločnosť je povinná do 30. apríla 2010 zaslať všetkým účastníkom vrátane účastníkov uvedených v § 86 ods. 1 návrh na zmenu účastníckej zmluvy účinné od 1. júla 2010, ktorej obsahom je zmena dávkového plánu podľa odseku 2 a poučenie o právnych dôsledkoch podpísania zmeny účastníckej zmluvy; účastník môže tento návrh na zmenu účastníckej zmluvy prijať najneskôr do 30. júna 2010.

(2) Zmena dávkového plánu musí obsahovať výlučne zmeny podľa zákona účinného od 1. januára 2010 týkajúce sa

a) podmienok vyplácania, súm a spôsobu výplaty jednotlivých druhov dávok uvedených v § 15 písm. a) až c),

b) úpravy podľa § 19 ods. 2 a

c) podmienok prestupu účastníka z príspevkového doplnkového dôchodkového fondu do iného príspevkového doplnkového dôchodkového fondu spravovaného inou doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou a výšky odplaty za tento prestup.

V čom spočíva dôležitosť tohto ustanovenia? Odpoveď musíme hľadať v minulosti. Dňa 21. marca 1996 Národná rada SR schválila zákon č. 123/1996 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení, ktorý na území Slovenska po prvýkrát zaviedol možnosť dôchodkového pripoistenia prostredníctvom zriadenia dôchodkových fondov fungujúcich na princípoch zhodnotenia (kapitalizácie úspor občanov).

Za účinnosti tejto úpravy, ktorá sa končila v závislosti od ukončenia transformačných procesov jednotlivých doplnkových dôchodkových poisťovní v priebehu rokov 2004 a 2005, vstúpilo do systému približne 650 000 občanov; čo predstavuje 75 % zo súčasného stavu (asi 860 000). Každý z nich podpísal so „svojou“ doplnkovou dôchodkovou poisťovňou zmluvu, ktorej neoddeliteľnou súčasťou bol aj dávkový plán.

>>>

V rámci reformy dôchodkového systému sa uskutočnila transformácia doplnkového dôchodkového poistenia na doplnkové dôchodkové sporenie. Sprievodným javom tejto transformácie bola aj zmena doplnkových dôchodkových poisťovní na doplnkové dôchodkové spoločnosti. Takáto zmena mala mať automaticky za následok zmenu účastníckych zmlúv o doplnkovom dôchodkovom sporení. Menila sa predsa jedna zo zmluvných strán (a to nielen jej názov, ale aj jej štruktúra a vlastníci), menil sa produkt, ktorý bol predmetom zmluvy (poistenie na sporenie), a menili sa aj podmienky poskytovania tohto produktu.

Transformovaní vlastníci sa však nahradenia starých zmlúv novými obávali, a to celkom pochopiteľne, pretože nemali záruku, či sporitelia podpíšu nové zmluvy a či nedajú prednosť výberu usporení peňazí. Preto nechali podpis nových zmlúv na slobodné rozhodnutia sporiteľov.

Výsledkom bolo, že drvivá väčšina účastníkov nové zmluvy nepodpísala. Tak sa ich vzťahy v systéme doplnkového dôchodkového sporenia riadili naďalej zmluvami o doplnkovom dôchodkovom poistení, ktorých neoddeliteľnou súčasťou bol, ako som už spomenul, aj dávkový plán. A tu sa zrodilo jadro problému.

Je pochopiteľné, že vzhľadom na vývoj systému, ale aj vinou rýchlo ušitej legislatívnej úpravy doplnkového dôchodkového sporenia sa v nej vyskytli nedostatky. Tie bolo treba odstraňovať, a to najmä v záujme zvyšovať komfort postavenia sporiteľov a ich právnu istotu.

Existencia „zakonzervovaných“ dávkových plánov však umožňovala realizáciu týchto zmien len u tých účastníkov, ktorí do systému vstúpili po dni, v ktorom jednotlivé zme-

ny nadobudli účinnosť. Na tých účastníkov, ktorí mali zmluvy uzavreté pred vznikom účinnosti noviel zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení, sa nevzťahovala a títo zostávali v podstate zajatcami starých pravidiel.

Pri tvorbe zákona č. 557/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení, si jeho tvorcovia uvedomili, že liberalizácia (najmä v oblasti prestupov) sa nebude týkať existujúcich účastníkov doplnkového dôchodkového sporenia, ale len tých, ktorí do systému vstúpia po 1. januári 2010. Preto zvolili, prostredníctvom v úvode citovaného prechodného ustanovenia, cestu, ktorá má zabezpečiť v maximálne možnej miere rovnaké postavenie pre všetkých účastníkov „tretieho piliera“.

Podstata ustanovenia § 87I spočíva v tomto postupe: Príslušná doplnková dôchodková spoločnosť povinne zašle všetkým účastníkom, s ktorými má uzavretú účastnícku zmluvu, najneskôr do 30. apríla 2010 návrh na zmenu účastníckej zmluvy, ktorej obsahom je zmena dávkového plánu, spoločne s poučením o právnych dôsledkoch podpísania zmeny účastníckej zmluvy.

Obsahom tohto návrhu môžu byť výlučne tie zmeny, ktoré stanovuje zákon:

- nové podmienky na vyplácanie jednotlivých dávok doplnkového dôchodkového sporenia, ako sú napríklad zmeny lehôt na ich výplatu,
- uvoľnenie podmienok na prestupy pre všetkých účastníkov, pokiaľ nie sú účastníkmi doplnkového dôchodkového sporenia zaradenými do výplatného dôchodkového fondu,
- možnosť bezodplatného prestupu, ak od uzatvorenia účastníckej zmluvy uplynuli viac ako tri roky alebo ak ide o účastníka,

ktorý je zamestnancom zamestnávateľa, ktorý nemá uzatvorenú zamestnávateľskú

zmluvu s tou doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou, s ktorou účastník uzavrel účastnícku zmluvu,
- **zmena štruktúry odplaty za odstúpné, ktorú doposiaľ inkasovala v plnej miere (20 %) doplnková dôchodková spoločnosť (po prijatej úprave táto odplata predstavuje len 5 % hodnoty úspor odstupujúceho účastníka a zvyšok zostáva v doplnkovom dôchodkovom fonde, z ktorého účastník vystupuje, v podobe výnosu tohto fondu).**

Ak sa účastník rozhodne, môže doručený návrh na zmenu účastníckej zmluvy prijať a podpísaný odoslať doplnkovej dôchodkovej spoločnosti najneskôr do 30. júna 2010. V tejto súvislosti je nevyhnutné zdôrazniť, že podpis návrhu zvyšuje účastníkovi podstatným spôsobom najmä voľnosť pri nakladaní so svojimi úsporami a zbavuje ho povinnosti platiť za prestup v zákonom stanovených prípadoch.

Racionálny dôvod, ktorý by účastníkovi doplnkového dôchodkového sporenia bránil predmetný návrh podpísať, teda neexistuje. Najmä ak si uvedomíme, že tie časti pôvodnej zmluvy a dávkového plánu, ktoré sú pre účastníka výhodnejšie (napríklad veková hranica pre vznik nároku na doplnkový starobný dôchodok 50 rokov), zostávajú zachované.

JUDr. Alojz Marsina

*riaditeľ odboru dôchodkového sporenia
Ministerstvo práce, sociálnych vecí
a rodiny SR*

Fakty o protikrizových opatreniach

Podľa Republikovej únie zamestnávateľov (RÚZ) na základe indexu úspešnosti vládnej protikrizovej politiky Slovensko skončilo najhoršie z krajín V4. Ekonomovia v štúdií porovnávali náklady vynaložené na protikrizové opatrenia s hospodárskym vývojom, priemyselnou výrobou či rastom nezamestnanosti. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR považuje toto tvrdenie za nepravdivé a zavádzajúce.

„Nepoznáme výsledky výskumu, nevieme, kto ho robil ani akou metodikou. Ostro odmietame špekulácie RÚZ o neúčinné a neefektívnej protikrizovej politike vlády SR,“ uvádza sa v reakcii ministerstva práce. V tejto súvislosti ministerstvo dalo do pozornosti nasledujúce porovnania v rámci V4, informácie o vývoji relácií medzi vývojom nominálnych miezd a produktivity práce a o vývoji miezd zamestnancov verejnej správy.

Počet pracujúcich a počet voľných pracovných miest v krajinách V4

Podľa údajov EUROSTAT-u Slovenská republika v období od tretieho štvrťroka 2008 do konca druhého štvrťroka 2009 stratila 94,4 tisíce pracovných miest. V rámci štátov V4 Poľsko stratilo 143,6 tisíce pracovných miest a Maďarsko 127,2 tisíce, čo je približne o tretinu viac ako SR. Menej pracovných miest stratila len Česká republika (73,5 tisíce).

Podľa dostupných údajov EUROSTAT-u sa počet voľných pracovných miest v SR v období od tretieho štvrťroka 2008 do konca druhého štvrťroka 2009 znížil o 7 184. V Českej republike v sledovanom období počet voľných pracovných miest poklesol o 98 196.

Zníženie výkonnosti ekonomiky v 1. až 3. štvrťroku 2009 ovplyvnilo vývoj produktivity práce a následne aj reláciu medzi vývojom nominálnych miezd a produktivity práce.

Počet pracujúcich v krajinách V4

	3. Q 2008	4. Q 2008	1. Q 2009	2. Q 2009	rozdiel (2. Q 2009 – 3. Q 2008)
Slovenská republika	2 472,9	2 466,0	2 390,3	2 378,5	- 94,4
Česká republika	5 014,8	5 033,5	4 946,8	4 941,3	- 73,5
Maďarská republika	3 924,3	3 880,7	3 763,9	3 797,1	- 127,2
Poľská republika	15 990,0	16 005,3	15 714,3	15 846,4	- 143,6

Podľa metodiky národných účtov produktivita práce sa medziročne znížila v bežných cenách o 3,1 % (v stálych cenách o 1,7 %), kým priemerná nominálna mesačná mzda v hospodárstve SR v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka vzrástla o 3,3 % (reálne o 1,3 %). Treba však podotknúť, že dynamika nominálneho rastu miezd sa v jednotlivých štvrtrokoch postupne spomaľovala.

V roku 2009 úrady práce, sociálnych vecí a rodiny prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce (ďalej len „AOTP“) okrem protikrizových opatrení **podporili** celkovo **154 847** pracovných miest, resp. uchádzačov o zamestnanie (UoZ) alebo záujemcov o zamestnanie (ZoZ) v celkovej dohodnutej sume **127,9 mil. eur**. Priemerná dohodnutá suma príspevku na jedno pracovné miesto bola **826 eur**. Príspevky v rámci AOTP sú financované z prostriedkov ESF a spolufinancované zo zdrojov štátneho rozpočtu, okrem príspevku na obnovu alebo technické zhodnotenie hmotného majetku chránenej dielne alebo chráneného pracoviska (§ 57a zákona č.5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov), ktorý je financovaný len zo zdrojov štátneho rozpočtu.

Prostredníctvom aktívnych opatrení trhu práce zameraných na podporu zamestnanosti, vytvárania a udržiavania pracovných miest, okrem protikrizových opatrení účinných od 1. marca 2009, bolo v roku 2009 podporených 83 170 pracovných miest, UoZ, resp. zamestnancov v celkovej dohodnutej sume 109,8 mil. eur. Priemerná dohodnutá suma príspevku na jedno podporené pracovné miesto bola 1 320 eur. Najviac pracovných miest bolo podporených prostredníctvom príspevku na vzdelávanie a prípravu na trh práce zamestnanca (29 924 zamestnancov, 30,6 mil. eur).

V roku 2009 úrady práce, sociálnych vecí a rodiny prostredníctvom **všetkých** aktívnych opatrení na trhu práce **vrátane protikrizových opatrení podporili** spolu 206 586 pracovných miest, resp. UoZ alebo ZoZ v celkovej dohodnutej sume **162,0 mil. eur**. Priemerná dohodnutá suma príspevku na jedno pracovné miesto bola **784 eur**.

V období od októbra 2008 do decembra 2009 úrady práce, sociálnych vecí a rodiny prostredníctvom **všetkých** aktívnych opatrení na trhu práce **vrátane protikrizových opatrení podporili** celkovo **355 306** pracovných miest, resp. UoZ alebo ZoZ v celkovej

konca roka 2009 zamestnávateľia nahlásili úradom práce, sociálnych vecí a rodiny 443 hromadných prepúšťaní, v ktorých rámci bolo 45 562 ohrozených pracovných miest. Za sledované obdobie bolo v dôsledku hromadného prepúšťania **prepustených 27 289 zamestnancov** a 18 273 zamestnancov zostáva naďalej ohrozených prepustením.

Okrem týchto opatrení sa pomohlo ďalším zamestnávateľom, zamestnancom a uchádzačom o zamestnanie, a to nepriamou pomocou na udržanie či vytvorenie nových pracovných miest, ktoré prijali ekonomické rezorty.

Treba však zdôrazniť, že riešenie krízy, ktorá hlboko zasahuje hospodársku sféru, nemôže spočívať len na pleciah vlády, ale na jej riešení sa musia rovnakou mierou podieľať všetci aktéri hospodárskeho života.

Republiková únia zamestnávateľov taktiež kritizovala Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR za neúčinnú protikrizovú politiku a nízku úroveň sociálneho dialógu. Aj v tomto prípade ministerstvo práce odmieta akékoľvek špekulácie o neúčinnnej protikrizovej politike. Napriek tomu, že kríza prišla na Slovensko zvonku, vláda SR **hneď** po jej prvých prejavoch postupne

Počet voľných pracovných miest v krajinách V4

	3. Q 2008	4. Q 2008	1. Q 2009	2. Q 2009	rozdiel (2. Q 2009 – 3. Q 2008)
Slovenská republika	24 936	21 527	21 058	17 752	- 7 184
Česká republika	147 834	117 366	70 303	49 638	- 98 196
Maďarská republika	-	-	-	-	-
Poľská republika	-	-	-	-	-

V sledovanom období bola podporená **zamestnateľnosť 71 677** UoZ alebo ZoZ v celkovej dohodnutej sume príspevkov na vytvorené pracovné miesta vo výške **18,1 mil. eur**. Priemerná dohodnutá suma príspevku na jedno vytvorené pracovné miesto bola vo výške **253 Eur**. Najviac UoZ alebo ZoZ bolo podporených prostredníctvom aktivačnej činnosti (40 650 UoZ; 6,6 mil. eur) a vzdelávania a prípravy na trh práce (17 924 UoZ/ZoZ).

dohodnutej sume **213 mil. eur**. Dohodnutá suma príspevku na jedno pracovné miesto predstavovala v priemere **599 eur**.

Vývoj v oblasti hromadného prepúšťania

Vývoj v oblasti hromadného prepúšťania bol v druhom polroku 2009 charakterizovaný postupným znižovaním počtu prepúšťaných zamestnancov. Najviac zamestnancov bolo prepustených v štvrtom štvrtroku 2008 a v prvom štvrtroku 2009. Od **októbra 2008 do**

prijímala a prijíma mnohé opatrenia na zmiernenie krízy. Bez týchto opatrení by dosahy na obyvateľstvo a hospodárstvo boli katastrofálne. Svedčí o tom počet zachránených pracovných miest, ako aj počet ľudí, ktorí sa za pomoci vlády vzdelávajú a pripravujú na trh práce na obdobie po kríze. Svedčí o tom takisto počet podnikov, ktoré by bez pomoci vlády zanikli.

Pokiaľ ide o úroveň sociálneho dialógu, k jeho nízkej kvalite na odvetvovej úrovni prispieva aj samotná RÚZ. Jej niektoré väzy

>>>

účelovo požiadali o vypustenie z evidencie zamestnávateľských organizácií, a to práve v snahe vyhnúť sa sociálnemu dialógu v jeho najvyššej forme – kolektívnemu vyjednávaniu.

Sociálny dialóg vlády, zamestnávateľov, odborov a ďalších relevantných účastníkov je na nadštandardnej úrovni práve aj vo vzťahu k riešeniu následkov globálnej finančnej hospodárskej krízy.

Ako je známe, predseda vlády už začiatkom minulého roka zriadil Radu pre krízu, v ktorej mali zastúpenie, okrem sociálnych partnerov vrátane RÚZ, aj všetci rozhodujúci aktéri hospodárskeho života. Popritom sa protikrizové opatrenia konzultovali a riešili v Hospodárskej a sociálnej rade, kde takisto mali zástupcovia RÚZ možnosť predkladať svoje návrhy na riešenie. Okrem toho na MPSVR SR je od začiatku minulého roka zriadený Akčný výbor pre riešenie dopadov krízy na zamestnanosť a rovnako na MH SR Monitorovací výbor pre riešenie dopadov krízy na podnikateľskú sféru, kde majú zastúpenie aj sociálni partneri.

Navyše každé z opatrení, o ktorom rozhodovala vláda, bolo, okrem už uvedených poradných a konzultačných orgánov, konzultované so sociálnymi partnermi aj v osobitnom medzirezortnom pripomienkovom konaní. Takéto mechanizmy sociálneho dialógu vysoko presahujú štandardný rámec nielen krajín V 4, ale aj viacerých členských štátov EÚ.

Vývoj miezd zamestnancov verejnej správy

Podľa údajov ŠÚ SR nominálne mzdy za 1. – 3. štvrťrok 2009 rástli vo väčšine odvetví

(najviac v administratívnych službách – o 8,5%, vo vzdelávaní o 7,4 %, v umení, zábave a rekreácii o 7,4 %, v ostatných činnostiach o 6,8 %, verejnej správe, obrane a povinnom sociálnom zabezpečení o 6,3 %). Klesli iba v ubytovacích a stravovacích službách, činnostiach v oblasti nehnuteľností a v dodávke elektriny a plynu. **Z uvedeného nevyplýva, že reláciu medzi vývojom miezd a produktivitou práce narušil prudký rast miezd vo verejnej správe.**

Výber zo štvrtročných správ ŠÚ SR

Priemerná mesačná mzda zamestnanca národného hospodárstva v 1. štvrťroku 2009

V porovnaní s 1. štvrťrokom 2008 relatívne najrýchlejšie rástla priemerná nominálna mzda **vo verejnej správe a obrane (o 11 %), z toho najmä v oblasti verejného poriadku a bezpečnosti (o 22,5 %) a v povinnom sociálnom zabezpečení (o 16,6 %)**. Výrazný rast miezd bol tiež v odvetviach odborné, vedecké a technické činnosti (o 9,1 %), umenie, zábava a rekreácia (o 8 %), administratívne služby (o 7,9 %), vzdelávanie (o 7,8 %) a ostatné činnosti (o 7,4 %).

Podľa právnej formy subjektov vzrástla priemerná nominálna mesačná mzda v rozpočtových organizáciách o 9,9 % na 720,83 eura, v príspevkových organizáciách o 7,7% na 629,55 eura, v malých podnikoch do 19 zamestnancov o 5,9% na 649,63 eura a v podnikateľskej sfére (podniky s 20 a viac zamestnancami) o 3 % na 795,63 eura.

Priemerná mesačná mzda zamestnanca národného hospodárstva v 2. štvrťroku 2009

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca hospodárstva dosiahla **v 2. štvrťroku 732,50 eura**. Oproti 2. štvrťroku 2008 vzrástla o 2,8 %. Reálna mzda bola vyššia o 0,5 %. Najrýchlejší relatívny prírastok priemernej nominálnej mzdy bol vo vzdelávaní – 7,5 %, administratívnych službách – 7,1 % a v ostatných činnostiach – 6,7 %. Po zohľadnení vývoja inflácie bola reálna mzda nižšia ako v 2. štvrťroku 2008 v siedmich odvetviach.

Z pohľadu právnej formy subjektov **vzrástla priemerná nominálna mesačná mzda v porovnaní s 2. štvrťrokom 2008 v rozpočtových organizáciách o 6,5 % na 762,18 eura, v príspevkových organizáciách o 6,3 % na 660,67 eura**, v malých podnikoch do 19 zamestnancov o 3,5 % na 635,02 eura a v podnikateľskej sfére (podniky s 20 a viac zamestnancami) o 1,8 % na **829,34 eura**.

V 1. polroku 2009 sa priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve medziročne zvýšila o 3,7 % na 721,40 eura. Reálna mzda vzrástla o 1 %. Rast nominálnej mzdy bol o 6 p. b. a reálnej o 4,3 p. b. pomalší ako v rovnakom období minulého roka.

Priemerná mesačná mzda zamestnanca národného hospodárstva v 3. štvrťroku 2009

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca hospodárstva dosiahla **v 3. štvrťroku 722,51 eura**. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka sa zvýšila o 2,5 %. Reálna mzda vzrástla o 1,3 %. Najvyšší medziročný prírastok priemernej nominálnej mzdy sa dosiahol v administratívnych službách (10,6 %), v umení, zábave a rekreácii (9 %). Po zohľadnení vývoja inflácie bola reálna mzda nižšia ako v 3. štvrťroku 2008 v deviatich odvetviach.

V 1. až 3. štvrťroku sa priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve medziročne zvýšila o 3,3 % na 721,77 eura. Reálna mzda vzrástla o 1,3 %. Rast nominálnej mzdy bol o 6,3 p. b. a reálnej o 3,4 p. b. pomalší ako v rovnakom období minulého roka.

Len opatreniami na zmiernenie vplyvov globálnej finančnej a hospodárskej krízy, ktoré prijal rezort práce, sociálnych vecí a rodiny, sa za obdobie od 1. marca 2009 do konca roka 2009 pomohlo postupne udržať, resp. vytvoriť a pripraviť na trh práce uvedený počet pracovných miest alebo podporiť uvedený počet osôb.

(red)

Dočasná pracovná neschopnosť a jej vývoj v roku 2009 v porovnaní s rokmi 2007 a 2008

Základné ukazovatele dočasnej pracovnej neschopnosti pre chorobu a úraz (vrátane pracovného úrazu a choroby z povolania) umožňujú porovnávať vývoj dočasnej pracovnej neschopnosti v konkrétnom roku s údajmi z predchádzajúcich rokov a vyhodnotiť ho.

Aby sa dali vypočítať základné ukazovatele a získať potrebné porovnania, je nutné definovať vstupné veličiny a vzorce výpočtov základných ukazovateľov.

Vstupné veličiny:

- Priemerný počet nemocensky poistených osôb za zadané obdobie

Priemerný počet poistencov v mesiaci obsahuje počet poistencov, ktorí v uvedenom mesiaci boli aspoň jeden deň nemocensky poistení (za okres, za pobočku, za kraj, resp. za celú Slovenskú republiku). Je daný štatistickým prepočtom, podielom počtu dní poistenia poistenca za zadané obdobie a počtu dní uvedeného obdobia. Teda poistenec, ktorý bol poistený celé obdobie, je započítaný ako 1, a ten, ktorý bol poistený štvrtinu obdobia, bude mať hodnotu 0,25. Všetky tieto hodnoty pre poistencov spadajúcich do zadanej oblasti (okres, kraj, pobočka) sa spočítajú, prípadne sa spočítavajú pre každé pohlavie samostatne.

- Počet novohlásených prípadov dočasnej pracovnej neschopnosti v zadanom období

Je to počet prípadov dočasnej pracovnej neschopnosti, ktoré sa začali v spracúvanom období (za okres, pobočku, kraj alebo celú Slovenskú republiku).

- Počet kalendárnych dní dočasnej pracovnej neschopnosti v zadanom období

Je to počet všetkých dní dočasnej pracovnej neschopnosti, ktoré spadajú do spracúvaného obdobia. Ide rovnako o dni pokračujúcej pracovnej neschopnosti, ktorá sa začala v predchádzajúcich obdobiach, i o dni dočasnej pracovnej neschopnosti, ktorá je v skúmanom období novohlásená.

Za základné ukazovatele možno potom považovať:

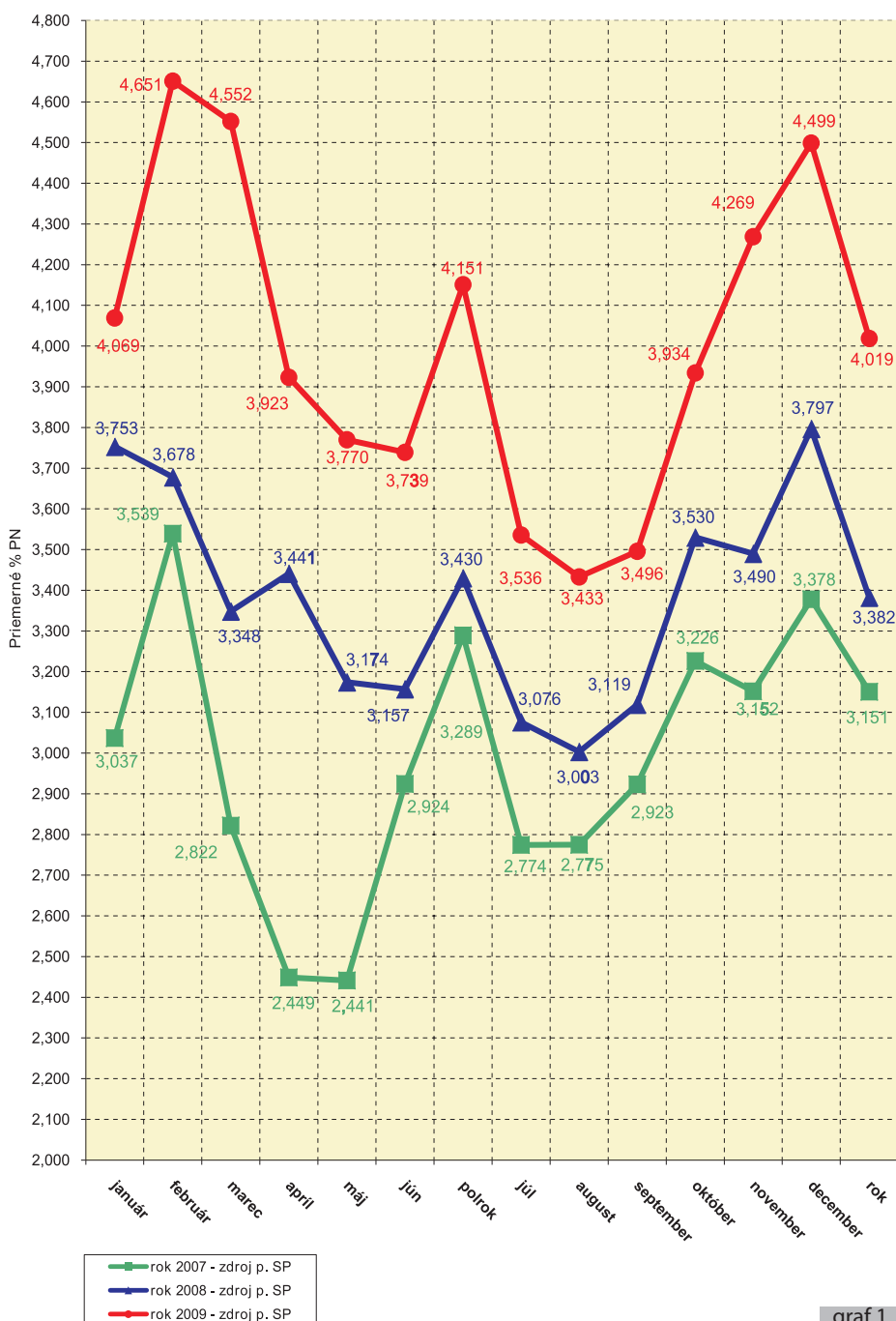
- Priemerný denný stav dočasne práceneschopných

Priemerný denný stav dočasne práceneschopných je podielom súčtu všetkých dní dočasnej pracovnej neschopnosti za skúmané obdobie a počtu dní uvedeného obdobia.

- Priemerné percento dočasnej pracovnej neschopnosti

Priemerné percento dočasnej pracovnej neschopnosti je podiel priemerného denného stavu dočasne práceneschopných (počtu kalendárnych dní dočasnej pracovnej neschopnosti deleného počtom dní skúmaného obdobia) za skúmané obdobie a priemerného

Vývoj dočasnej pracovnej neschopnosti pre chorobu a úraz v SR podľa zdravotníckej štatistiky pobočiek SP v roku 2009

graf 1

>>>

počtu nemocensky poistených osôb za toto obdobie krát 100. Výsledok je určený v percentách.

- Priemerné trvanie jedného prípadu dočasnej pracovnej neschopnosti (počet dní dočasnej pracovnej neschopnosti na jeden prípad dočasnej pracovnej neschopnosti)

Priemerné trvanie jedného prípadu dočasnej pracovnej neschopnosti je podiel kalendárnych dní dočasnej pracovnej neschopnosti za skúmané obdobie a počtu novohlásených prípadov dočasnej pracovnej neschopnosti za toto obdobie.

- Počet prípadov dočasnej pracovnej neschopnosti na 100 poistencov

Počet prípadov na 100 poistencov je podiel počtu novohlásených dočasných pracovných neschopností za zadané obdobie a priemerného počtu nemocensky poistených osôb za toto obdobie krát 100.

Pracovná neschopnosť a štatistika

Pri porovnaní vývoja dočasnej pracovnej neschopnosti pre chorobu a úraz v Slovenskej republike podľa zdravotníckej štatistiky pobočiek Sociálnej poisťovne v roku 2009 s dvoma predchádzajúcimi rokmi (graf 1)

vychádza, že priemerné percento dočasnej pracovnej neschopnosti vzrástlo z hodnoty 3,382 % za rok 2008 na hodnotu 4,019 % v roku 2009. To predstavuje medziročný rast priemerného percenta dočasnej pracovnej neschopnosti o 18,835 % v porovnaní s rokom 2008. Na porovnanie: medziročný rast medzi rokmi 2007 a 2008 z 3,151 % v roku 2007 na 3,382 % v roku 2008 predstavoval 7,331 %.

Keďže priemerné percento dočasne práce neschopných je podielom priemerného denného stavu dočasnej pracovnej neschopnosti a priemerného počtu poistencov, výsledný ukazovateľ závisí od oboch parametrov. Jeho zvýšenie môže nastať v dôsledku:

- rastu priemerného denného stavu dočasných pracovných neschopností,
- poklesu priemerného počtu nemocensky poistených osôb,
- súčasnej zmeny oboch uvedených parametrov.

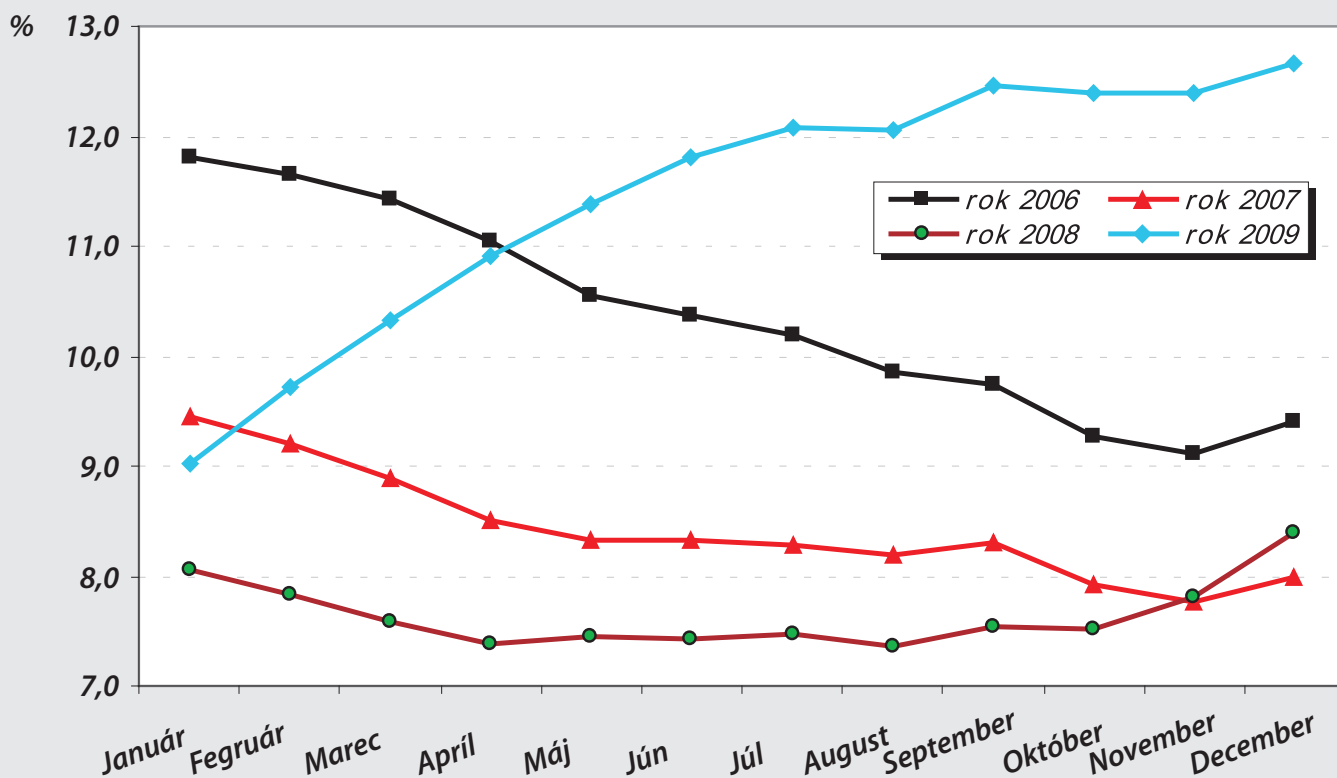
Nárast ukazovateľov a jeho príčiny

Zvýšenie priemerného denného stavu dočasných pracovných neschopností a súčasný pokles priemerného počtu nemocensky poistených osôb boli dôvodom podstatného rastu ukazovateľov dočasnej pracovnej neschopnosti v roku 2009.

Rast priemerného percenta dočasnej pracovnej neschopnosti je teda spôsobený menej priaznivou ekonomickou situáciou v roku 2009 v dôsledku ekonomickej krízy. Zvýšená miera evidovanej nezamestnanosti u osôb v aktívnom pracovnom veku (graf 2) sa prejavila poklesnutím priemerného počtu nemocensky poistených osôb v registroch Sociálnej poisťovne. Na druhej strane veľký počet poistencov, ktorým hrozila strata zamestnania alebo ktorí sa stali nezamestnanými, sa snažil riešiť svoju sociálnu situáciu aj prostredníctvom inštitútu dočasnej pracovnej neschopnosti, ak to ich zdravotný stav odôvodňoval. V týchto prípadoch začali liečiť aj svoje chronické ochorenia, na ktorých liečbu v období zamestnania nebol dostatok času. Preto zároveň stúpol priemerný denný stav dočasných pracovných neschopností.

Porovnanie priemerného trvania jedného prípadu dočasnej pracovnej neschopnosti podľa jednotlivých okresov v rokoch 2007, 2008 a 2009 (tabuľka 3) ukazuje jeho postupné predlžovanie. To potvrdzuje skutočnosť, že ako dôvod dočasnej pracovnej neschopnosti sa vo väčšej miere vyskytuje liečenie chronických ochorení so zdlhavým priebehom. **Priemerné trvanie jedného prípadu dočasnej pracovnej neschopnosti sa tak v roku 2009 predĺžila o takmer 7 dní na hodnotu 44,87 dňa v porovnaní so stavom**

Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti

graf 2

Zdroj: UPSVR 2009

Poradie okresov SR podľa priemerného trvania 1 prípadu dočasnej pracovnej neschopnosti pre chorobu a úraz v roku 2009 podľa zdravotníckej štatistiky pobočiek SP Porovnanie rokov 2007 až 2009

Poradie	Pobočka	Okres	trvanie PN		
			2009	2008	2007
1.	KN	Komárno	30,41	26,58	28,10
2.	BA	Bratislava IV	30,51	29,32	26,25
3.	BA	Bratislava V	32,69	31,23	28,78
4.	ZH	Žiar nad Hronom	32,69	29,49	31,25
5.	BAO	Senec	32,72	31,06	29,92
6.	BA	Bratislava III	33,87	31,61	27,88
7.	ZH	Žarnovica	33,87	31,31	28,82
8.	BAO	Myjava	33,96	29,56	28,57
9.	BA	Bratislava II	34,04	31,80	29,87
10.	BAO	Pezinok	34,27	32,62	29,90
11.	RV	Rožňava	34,57	28,89	28,10
12.	BA	Bratislava I	35,19	31,42	29,05
13.	GA	Šaľa	35,79	31,89	29,49
14.	TT	Trnava	36,08	32,35	29,12
15.	KE	Košice III	37,19	34,69	35,59
16.	BB	Banská Bystrica	37,34	33,35	31,84
17.	KE	Košice II	38,19	31,30	32,31
18.	TT	Hlohovec	38,45	33,54	32,02
19.	TN	Trenčín	38,74	35,23	32,88
20.	DK	Dolný Kubín	38,78	33,44	31,01
21.	NZ	Nové Zámky	38,82	33,09	30,97
22.	RV	Revúca	38,83	30,94	31,06
23.	BAO	Malacky	38,98	33,42	30,23
24.	KEO	Košice - okolie	39,90	32,97	33,03
25.	NR	Nitra	39,99	33,52	32,19
26.	PB	Ilava	40,19	34,13	31,25
27.	TN	Nové Mesto nad Váhom	41,19	32,73	29,78
28.	ZV	Zvolen	41,95	38,22	35,34
29.	GA	Galanta	42,02	35,91	32,28
30.	PB	Považská Bystrica	42,54	35,26	32,01
31.	TV	Trebišov	42,73	35,35	35,13
32.	KE	Košice I	43,13	36,89	35,03
33.	PB	Púchov	43,49	37,43	33,94
34.	PD	Prievidza	43,50	37,30	35,11
35.	ZH	Banská Štiavnica	43,79	42,29	37,36
36.	BAO	Senica	44,09	35,31	31,23
37.	BJ	Bardejov	44,19	39,02	37,58
38.	LC	Lučenec	44,44	40,40	38,66
39.	MT	Martin	44,91	37,02	35,44
40.	RS	Rimavská Sobota	45,15	37,78	38,13

Poradie	Pobočka	Okres	trvanie PN		
			2009	2008	2007
41.	HN	Snina	45,62	35,82	33,73
42.	ZA	Žilina	46,20	38,92	36,43
43.	DK	Námestovo	46,34	39,54	38,65
44.	ZV	Krupina	46,86	39,01	36,93
45.	LV	Levice	46,99	39,17	37,87
46.	TT	Piešťany	47,00	39,90	36,47
47.	SE	Skalica	47,70	36,46	32,12
48.	KE	Košice IV	48,17	40,96	36,21
49.	PO	Sabinov	48,19	41,34	39,04
50.	LM	Liptovský Mikuláš	48,76	39,27	38,85
51.	CA	Čadca	49,59	41,56	39,09
52.	VK	Veľký Krtíš	49,80	44,43	43,69
53.	HN	Humenné	49,92	40,86	38,52
54.	PO	Prešov	49,98	42,37	41,06
55.	DS	Dunajská Streda	50,09	42,89	40,75
56.	TO	Bánovce nad Bebravou	50,11	44,92	40,86
57.	ZA	Bytča	50,47	37,40	33,99
58.	DK	Tvrdošín	50,81	41,52	36,89
59.	LC	Poltár	51,31	50,77	49,2
60.	NR	Zlaté Moravce	52,29	38,82	38,01
61.	CA	Kysucké Nové Mesto	52,91	40,59	39,00
62.	ZV	Detva	53,02	42,19	39,31
63.	BB	Brezno	53,14	40,30	38,38
64.	MT	Turčianske Teplice	53,49	47,39	41,09
65.	LM	Ružomberok	54,01	45,38	40,43
66.	SL	Stará Ľubovňa	55,04	51,11	48,33
67.	TO	Topoľčany	56,07	45,63	42,42
68.	VV	Vranov nad Topľou	58,95	47,18	47,38
69.	SNV	Levoča	59,73	48,03	43,94
70.	PP	Kežmarok	60,16	47,75	44,04
71.	SNV	Gelnica	61,09	43,79	39,08
72.	PP	Poprad	62,62	49,92	44,90
73.	SNV	Spišská Nová Ves	62,64	50,60	45,22
74.	SK	Svidník	64,13	50,65	47,99
75.	HN	Medzilaborce	65,16	54,80	53,30
76.	TO	Partizánske	66,38	51,15	43,14
77.	MI	Michalovce	66,63	51,69	47,96
78.	MI	Sobrance	67,13	52,18	50,79
79.	SK	Stropkov	68,44	57,81	52,62
Priemer SR			44,87	37,96	35,58

Vo všetkých okresoch SR prišlo oproti roku 2008 k predĺženiu trvania DPN viac ako o 1 deň.

tabuľka 3

>>>

>>>

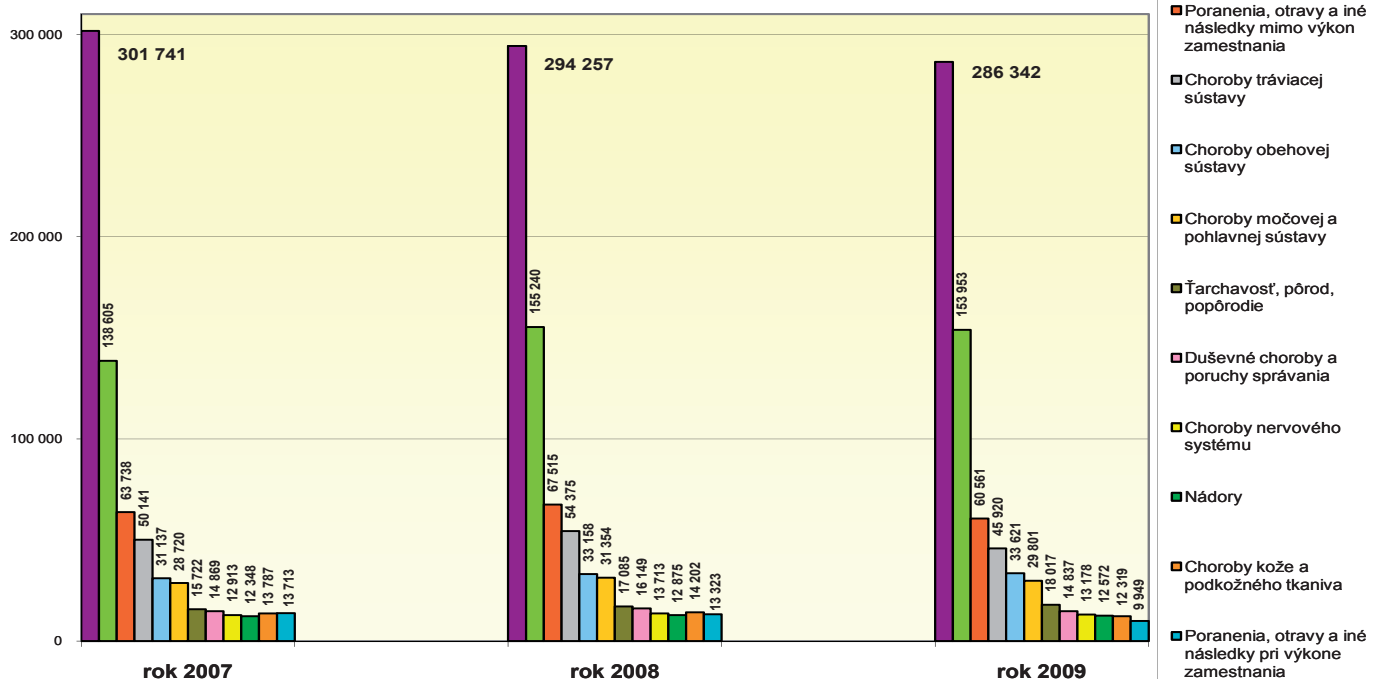
Počet ukončených dočasne práceneschopných poistencov v SR v rokoch 2007 až 2009 v dôsledku najpočetnejších skupín chorôb (výber z 20 skupín chorôb).					
č.	Skupina chorôb	rok 2007		rok 2008	
10	Choroby dýchacej sústavy	301 741		294 257	
		40,94%		38,37%	
13	Choroby svalovej a kostrovej sústavy a spojivového tkaniva	138 605		155 240	
		18,80%		20,24%	
19	Poranenia, otravy a iné následky vonkajších príčin	63 738		67 515	
	mimo výkonu zamestnania	8,65%		8,80%	
11	Choroby tráviacej sústavy	50 141		54 375	
		6,80%		7,09%	
9	Choroby obehovej sústavy	31 137		33 158	
		4,22%		4,32%	
14	Choroby močovej a pohlavnej sústavy	28 720		31 354	
		3,90%		4,09%	
15	Ťarchavosť, pôrod, popôrodie	15 722		17 085	
		2,13%		2,23%	
5	Duševné choroby a poruchy správania	14 869		16 149	
	pri výkone zamestnania	2,02%		2,11%	
6	Choroby nervového systému	12 913		13 713	
		1,75%		1,79%	
2	Nádory	12 348		12 875	
		1,68%		1,68%	
12	Choroby kože a podkožného tkaniva	13 713		14 202	
		1,86%		1,85%	
18	Poranenia, otravy a iné následky vonkajších príčin	13 787		13 323	
	pri výkone zamestnania	1,87%		1,74%	
Spolu všetky ukončené dočasné PN		737 117		766 815	

100%

100%

100%

Počet ukončených dočasných PN - porovnanie
rokov 2007 až 2009

tabuľka a graf 4

dokončenie na str. 13 >>>

572 ZÁKON

z 2. decembra 2009

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 551/2003 Z. z., zákona č. 600/2003 Z. z., zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 43/2004 Z. z., zákona č. 186/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 391/2004 Z. z., zákona č. 439/2004 Z. z., zákona č. 523/2004 Z. z., zákona č. 721/2004 Z. z., zákona č. 82/2005 Z. z., zákona č. 244/2005 Z. z., zákona č. 351/2005 Z. z., zákona č. 534/2005 Z. z., zákona č. 584/2005 Z. z., zákona č. 310/2006 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 460/2006 Z. z., zákona č. 529/2006 Z. z., zákona č. 592/2006 Z. z., zákona č. 677/2006 Z. z., zákona č. 274/2007 Z. z., zákona č. 519/2007 Z. z., zákona č. 555/2007 Z. z., zákona č. 659/2007 Z. z., nálezu Ústavného súdu č. 204/2008 Z. z., zákona č. 434/2008 Z. z., zákona č. 449/2008 Z. z., zákona č. 599/2008 Z. z., zákona č. 108/2009 Z. z., zákona č. 192/2009 Z. z., zákona č. 200/2009 Z. z., zákona č. 285/2009 Z. z. a zákona č. 571/2009 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 31 ods. 1 písm. b) sa slová „100 Sk“ nahrádzajú slovami „5 eur“.

2. V § 58 ods. 3, § 84 ods. 1 a v § 232 ods. 2 písm. d) sa slová „ods. 11“ nahrádzajú slovami „ods. 10“.

3. Za § 82 sa vkladá § 82a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 82a

Prevod dôchodkových práv vo vzťahu
k dôchodkovému systému Európskej únie

(1) Poistenec, ktorý sa stal úradníkom alebo iným zamestnancom inštitúcie alebo orgánu Európskej únie^{56a)} (ďalej len „úradník“), po skončení vykonávania zárobkovej činnosti v Slovenskej republike môže požiadať o prevod svojich dôchodkových práv získaných v dôchodkovom systéme Slovenskej republiky do dôchodkového systému Európskej únie alebo jej inštitúcie (ďalej len „dôchodkový systém Európskej únie“), ak nemá priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôchodkového systému Slovenskej republiky. Dôchodkové práva podľa prvej vety sú finančná suma

určená ako poistno-matematický ekvivalent v závislosti na získanom období dôchodkového poistenia a vymeriavacom základe. Prevodom dôchodkových práv zaniká nárok na zhodnotenie toho obdobia dôchodkového poistenia a vymeriavacieho základu v dôchodkovom systéme Slovenskej republiky, ktoré boli použité na určenie finančnej sumy podľa druhej vety.

(2) Ak sa úradník po skončení služby alebo zamestnania v Európskej únii alebo v jej inštitúcii, ktorý bol počas tejto služby alebo zamestnania zúčastnený v dôchodkovom systéme Európskej únie, stane poistencom v dôchodkovom systéme Slovenskej republiky a požiada o prevod dôchodkových práv získaných v dôchodkovom systéme Európskej únie do dôchodkového systému Slovenskej republiky, prevedú sa tieto dôchodkové práva, ktoré sú finančnou sumou určenou ako poistno-matematický ekvivalent v závislosti na získanom období služby alebo zamestnania v Európskej únii alebo v jej inštitúcii, ktoré založili účasť v dôchodkovom systéme Európskej únie, a na vymeriavacom základe za toto obdobie.

(3) Prevod dôchodkových práv podľa odseku 1 sa vykoná na základe žiadosti a súhlasu úradníka s prevodom dôchodkových práv podľa odseku 1.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 56a) znie:

^{56a)} Článok 1 nariadenia Rady (EHS Euroatom, ESUO)

č. 259/1968 z 29. februára 1968, ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok a podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev a osobitné pravidlá, ktoré sa dočasne uplatňujú na úradníkov Komisie (Ú. v. ES L 56, 4. 3. 1968) v platnom znení.“

4. V § 94 ods. 2 a 3 sa slová „1 000 000 Sk“ nahrádzajú slovami „46 485,40 eura“.

5. V § 100 ods. 2 sa slová „500 000 Sk“ nahrádzajú slovami „23 242,70 eura“.

6. V § 101 ods. 3 a ods. 5 sa slová „50 000 Sk“ nahrádzajú slovami „2 324,40 eura“.

7. V § 101 ods. 4 písm. a) sa slová „3 000 Sk“ nahrádzajú slovami „99,60 eura“.

8. Za § 104 sa vkladá § 104a, ktorý znie:

„§ 104a

Do obdobia poistenia v nezamestnanosti na nárok na dávku v nezamestnanosti sa započítava obdobie prerušenia povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky podľa osobitného predpisu.^{45a)}“

9. V § 108 ods. 3 sa na konci pripájajú tieto vety:
„Výška dávky v nezamestnanosti sa určuje z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu, ak poistenec nemal v rozhodujúcom období uvedenom v odseku 2 vymeriavací základ na platenie poistného na poistenie

>>>

v nezamestnanosti. Pravdepodobný denný vymeriavací základ je vymeriavací základ podľa § 138 ods. 9, ktorý je platný ku dňu vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti a zaokrúhľuje sa na štyri desatinné miesta nahor.“

10. V § 116 ods. 6 sa slová „3 000 Sk“ nahrádzajú slovami „99,60 eura“.

11. V § 120 ods. 4 sa za slovo „poistenia“ vkladajú slová „plní funkciu prístupového bodu, príslušnej inštitúcie, inštitúcie miesta bydliska, inštitúcie miesta pobytu, styčného orgánu a“.

12. V § 123 ods. 2 písm. a) prvom bode sa slová „najmenej troch“ nahrádzajú slovami „nasledujúcich dvoch“.

13. V § 138 ods. 1 úvodnej vete sa za slovo „zamestnanca“ vkladá čiarka a slová „ak tento zákon neustanovuje inak“.

14. V § 138 sa vypúšťa odsek 10 vrátane poznámok pod čiarou k odkazom 79 a 80. Doterajšie odseky 11 až 24 sa označujú ako odseky 10 až 23.

15. V § 138 ods. 18 sa slová „odsekoch 11, 12, 14 a 15“ nahrádzajú slovami „odsekoch 10, 11, 13 a 14“.

16. V § 139a sa slová „11 až 17, 18, 19 a 24“ nahrádzajú slovami „10 až 18 a 23“.

17. V § 144 ods. 1 sa slová „100 Sk“ nahrádzajú slovami „3,32 eura“.

18. V § 147 ods. 2 sa slová „ods. 3“ nahrádzajú slovami „ods. 1“.

19. V § 159 sa za písmeno b) vkladajú nové písmená c) a d), ktoré znejú:

„c) suma podľa osobitného predpisu^{90a)} prevedená dôchodkovou správcovskou spoločnosťou na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici za sporiteľa, ktorému zanikla účasť na starobnom dôchodkovom sporení podľa osobitného predpisu,^{90b)}

d) suma dôchodkových práv získaných v dôchodkovom systéme Európskej únie prevedená na účet Sociálnej poisťovne z účtu dôchodkového systému Európskej únie.“ Doterajšie písmená c) až h) sa označujú ako písmená e) až j).

Poznámky pod čiarou k odkazom 90a a 90b znejú:
^{90a)} § 65 ods. 5 zákona č. 43/2004 Z. z. v znení zákona č. 572/2009 Z. z.

^{90b)} § 17a zákona č. 43/2004 Z. z. v znení zákona č. 572/2009 Z. z.“

20. V § 160 sa za písmeno b) vkladá nové písmeno c), ktoré znie:

„c) finančná suma zodpovedajúca dôchodkovým právam úradníka podľa § 82a ods. 1,“.

Doterajšie písmeno c) sa označuje ako písmeno d).

21. V § 162 ods. 2 písm. a) sa na konci čiarka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „poistné na starobné poistenie je aj finančná suma zodpovedajúca dôchodkovým právam podľa § 82a ods. 2,“.

22. V § 168 ods. 2 písm. i) sa slová „ods. 1 až 3“ nahrádzajú slovami „ods. 1“.

23. V § 179 ods. 1 sa za písmeno k) vkladá nové písmeno l), ktoré znie:

„l) vykonávať prevod dôchodkových práv vo vzťahu k dôchodkovému systému Európskej únie,“.

Doterajšie písmeno l) sa označuje ako písmeno m).

24. V § 202 sa slová „500 Sk“ nahrádzajú slovami „16,50 eura“.

25. V § 205 ods. 1 sa slová „1 000 Sk“ nahrádzajú slovami „33,20 eura“.

26. V § 226 sa odsek 1 dopĺňa písmenami k) a l), ktoré znejú:

„k) písomne oznámiť dôchodkovej správcovskej spoločnosti bez zbytočného odkladu skutočnosť, že úradník uvedený v § 82a ods. 1, ktorý je sporiteľom podľa osobitného predpisu¹⁾ a ktorý požiadal o prevod dôchodkových práv, súhlasil s týmto prevodom,

l) previesť finančnú sumu zodpovedajúcu dôchodkovým právam podľa § 82a ods. 1.“

27. V § 228 sa vypúšťajú odseky 1 a 2. Doterajšie odseky 3 až 9 sa označujú ako odseky 1 až 7.

28. V § 228 ods. 2 a 4 sa slová „odseku 3“ nahrádzajú slovami „odseku 1“.

29. V § 228 ods. 5 sa slová „odsekov 3 a 6“ nahrádzajú slovami „odsekov 1 a 4“.

30. V § 228 odsek 6 znie:

„(6) Lehota na splnenie povinností podľa odsekov 1 až 4 je zachovaná aj vtedy, ak doklady preukazujúce splnenie povinností podľa odsekov 2 a 3 a tlačivo uvedené v odseku 5 sa v ustanovenej lehote odovzdali na prepravu poštou, odoslali faxom alebo elektronickou poštou.“

31. V § 228 ods. 7 sa slová „odseku 8“ nahrádzajú slovami „odseku 6“.

32. V § 233 odsek 6 znie:

„(6) Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky je povinné oznámiť Sociálnej poisťovni

a) meno a priezvisko fyzickej osoby, rodné číslo, údaj o jednotlivých obdobiach výkonu zárobkovej činnosti samostatne zárobkovo činnou osobou v období, za ktoré sa podáva daňové priznanie, výšku príjmu alebo

výnosu a výšku základu dane z príjmu z podnikania a z inej samostatne zárobkovej činnosti fyzickej osoby, ktorá na základe daňového priznania má príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu³⁴⁾ alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou, najneskôr do 30. júna kalendárneho roka alebo najneskôr do 31. októbra kalendárneho roka, ak fyzická osoba má predĺženú lehotu na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,⁴³⁾

b) zmenu základu dane z príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, ktorá vyplynula z právoplatného dodatočného platobného výmeru alebo z dodatočného daňového priznania fyzickej osoby uvedenej v písmene a) v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti dodatočného platobného výmeru alebo od predloženia dodatočného daňového priznania správcovi dane.“

33. V § 239 sa slová „500 000 Sk“ nahrádzajú slovami „16 596,96 eura“.

34. V § 240 ods. 2 sa slová „100 Sk“ nahrádzajú slovami „3,32 eura“.

35. V § 241a ods. 2 písm. c) sa na konci pripájajú tieto slová: „najneskôr do uplynutia 45 dní odo dňa splnenia tejto povinnosti zamestnávateľom“.

36. V § 241a ods. 2 písm. d) sa slová „do dňa, v ktoromsporiteľ splní oznamovaciu povinnosť“ nahrádzajú slovami „najneskôr do uplynutia 45 dní odo dňa splnenia oznamovacej povinnosti sporiteľa“.

37. V § 248 ods. 1 písm. a) sa slová „2 000 000 Sk“ nahrádzajú slovami „66 387,80 eura“.

38. V § 248 ods. 1 písm. b) sa slová „5 000 000 Sk“ nahrádzajú slovami „165 969,50 eura“.

39. V § 248 ods. 3 sa slová „1 000 Sk do 20 000 Sk“ nahrádzajú slovami „33,10 eura do 663,8 eura“ a slová „50 000 Sk“ sa nahrádzajú slovami „1 659,60 eura“.

40. Za § 293bj sa vkladajú § 293bk až 293bn, ktoré vrátane nadpisov znejú:

„Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2010

§ 293bk

V období od 1. januára 2010 do 31. decembra 2011 zamestnávateľ platí poistné na úrazové poistenie vo výške 0,8 % z vymeriavacieho základu ustanoveného v § 138 ods. 12, 15 a 16. Ustanovenie § 293ag ods. 1 sa od 1. januára 2010 nepoužíja.

§ 293bl

(1) Sociálna poisťovňa nepredpíše penále alebo odpustí povinnosť zaplatiť predpísané penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné a dlžné príspevky na starobné dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu¹⁾ za obdobie pred 1. januárom 2010 zaplatené najneskôr do 30. apríla 2010.

(2) Pôsobnosť podľa odseku 1 patrí vecne príslušnej pobočke, ktorá rozhoduje o uložení penále podľa § 178 ods. 1 písm. a) deviateho bodu.

§ 293bm

Prechodné ustanovenia
k úpravám účinným od 1. februára 2010

(1) Ak dôvod na poskytnutie dávky v nezamestnanosti vznikol do 31. januára 2010, o dávke v nezamestnanosti sa rozhodne podľa zákona účinného do 31. januára 2010.

(2) Do obdobia poistenia v nezamestnanosti na nárok na dávku v nezamestnanosti sa započítava aj obdobie od 1. februára 2006 do 31. januára 2010, počas ktorého bolo prerušené povinné poistenie v nezamestnanosti z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky podľa osobitného predpisu.^{45a)}

§ 293bn

Prechodné ustanovenie
k úprave účinnej od 1. januára 2011

Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky je povinné oznámiť Sociálnej poisťovni údaje o jednotlivých obdobiach výkonu zárobkovej činnosti samostatne zárobkovo činnou osobou prvýkrát v roku 2011 za rok 2010 v lehote ustanovenej v § 233 ods. 6“.

Čl. II

Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 186/2004 Z. z., zákona č. 439/2004 Z. z., zákona č. 721/2004 Z. z., zákona č. 747/2004 Z. z., zákona č. 310/2006 Z. z., zákona č. 644/2006 Z. z., zákona č. 677/2006 Z. z., zákona č. 209/2007 Z. z., zákona č. 519/2007 Z. z., zákona č. 555/2007 Z. z., zákona č. 659/2007 Z. z., zákona č. 62/2008 Z. z., zákona č. 434/2008 Z. z., zákona č. 449/2008 Z. z. a zákona č. 137/2009 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. Za § 17 sa vkladá § 17a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 17a

Zánik účasti na starobnom dôchodkovom sporení sporiteľovi, ktorý požiada o prevod dôchodkových práv

>>>

>>>

Sporiteľovi, ktorý požiada o prevod dôchodkových práv získaných v dôchodkovom systéme Slovenskej republiky do dôchodkového systému Európskej únie alebo jej inštitúcie a súhlasí s týmto prevodom, zaniká účasť na starobnom dôchodkovom sporení dňom, v ktorom bolo Sociálnej poisťovni doručené oznámenie Európskej únie alebo jej inštitúcie o tomto súhlase, a to spätne odo dňa vzniku prvej účasti.“

2. V § 47 ods. 8 sa slová „300 000 000 Sk“ nahrádzajú slovami „9 950 000 eur“.

3. V § 64 ods. 8 sa na konci pripája táto veta: „Zmluva o starobnom dôchodkovom sporení zaniká dňom zániku účasti podľa § 17a.“

4. § 65 sa dopĺňa odsekom 5, ktorý znie:

„(5) Dôchodková správcovská spoločnosť je povinná bez zbytočného odkladu po doručení písomného oznámenia podľa osobitného predpisu^{68a)} previesť z bežného účtu dôchodkového fondu na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici sumu zodpovedajúcu aktuálnej hodnote osobného dôchodkového účtu ku dňu, ktorý predchádza dňu prevodu.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 68a znie:

^{68a)} § 226 ods. 1 písm. k) zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 572/2009 Z. z.“

5. V § 67 ods. 1 sa slová „v § 47 ods. 2 písm. a) a b) prvom, druhom, štvrtom, piatom, siedmom, jedenástom a štrnástom bode“ nahrádzajú slovami „v § 47 ods. 2 písm. a) a b) prvom, treťom, piatom, šiestom, ôsmom, dvanástom, pätnástom a šestnástom bode“.

6. V § 90 ods. 3 písm. c) sa vypúšťajú slová „a cenných papierov podľa § 81 ods. 3 písm. b)“.

7. V § 90 ods. 5 sa na konci bodka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „to neplatí, ak dôchodková správcovská spoločnosť nadobúda do majetku v dôchodkovom fonde cenný papier podľa § 81 ods. 3 písm. b), ktorého hodnota je naviazaná na hodnotu finančného indexu podľa odseku 4 prvej vety.“

8. V § 90 ods. 10 v druhej vete sa na konci bodka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „to neplatí, ak ide o finančný index uvedený v zozname finančných indexov podľa odseku 4 prvej vety.“

9. V § 115 ods. 1 písm. n) sa slová „20 000 000 Sk“ nahrádzajú slovami „700 000 eur“.

Čl. III

Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zme-
ne a doplnení niektorých zákonov v znení
zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 191/2004 Z. z.,
zákona č. 453/2004 Z. z., zákona č. 613/2004 Z. z.,
zákona č. 614/2004 Z. z., zákona č. 721/2004 Z. z.,
zákona č. 305/2005 Z. z., zákona č. 471/2005 Z. z.,
zákona č. 573/2005 Z. z., zákona č. 310/2006 Z. z.,
zákona č. 675/2006 Z. z., zákona č. 532/2007 Z. z.,
zákona č. 139/2008 Z. z., zákona č. 562/2008 Z. z.,
zákona č. 563/2008 Z. z. a zákona č. 184/2009 Z. z.
sa dopĺňa takto:

V § 5 ods. 4 písm. b) sa za slová „zo starobného dôchodku“
vkladajú slová „a z predčasného starobného
dôchodku“ a za slová „priznaného starobného dôchodku“
sa vkladajú slová „a predčasného starobného dôchodku“.

Čl. IV Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2010 okrem ôs-
meho bodu, deviateho bodu a § 293bm v štyridsiatom bode
v čl. I, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. februára 2010, jede-
násteho bodu v čl. I, ktorý nadobúda účinnosť 1. mája 2010,
a okrem osemnásteho bodu, dvadsiateho druhého bodu,
dvadsiateho siedmeho bodu až tridsiateho prvého bodu
a § 293bn v štyridsiatom bode v čl. I, ktoré nadobúdajú účin-
nosť 1. januára 2011.

Ivan Gašparovič v. r.
Pavol Paška v. r.
Robert Fico v. r.

tabuľka 5

Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu v Slovenskej republike
KPSP - medziročné porovnanie niektorých ukazovateľov za roky 2009, 2008 a 2007.

Obdobie	Počet ošetrojúcich lekárov	Počet novohlásených DPN	Počet vykonaných kontrol	Počet skontrolovaných poistencov dočasne PN	Počet uschopnených po kontrole - ďalej PS	Počet trvajúcich PN po kontrole - naďalej DPN
rok 2009	3 273	749 144	36 701	505 564 - 68%	54 248 - 11%	451 316 - 89%
rok 2008	3 191	780 523	35 094	418 948 - 54%	53 516 - 13%	365 281 - 87%
rok 2007	3 181	761 769	37 590	391 776 - 51%	50 758 - 13%	340 896 - 87%

v roku 2008, keď priemerná dĺžka predstavovala 37,96 dňa. Aj tu je preukazný vyšší medziročný rast ako medzi hodnotami v rokoch 2007 (35,58 dňa) a 2008 (37,96 dňa).

Z medicínskeho hľadiska najzaujímavejšie výsledky predstavuje tabuľka a graf Počet ukončených dočasných pracovných neschopností v Slovenskej republike v rokoch 2007 až 2009 v dôsledku najpočetnejších skupín chorôb (výber z 20 skupín chorôb) (tabuľka a graf 4). Najpočetnejšia je skupina 10 Choroby dýchacej sústavy, za nimi nasleduje skupina 13 Choroby svalovej a kostrovej sústavy a spojivového tkaniva a skupina 19 Poranenia, otravy a iné následky vonkajších príčin mimo výkonu zamestnania.

Pri zmenách početnosti v roku 2009 v porovnaní s rokmi 2007 a 2008 sa zväčša potvrdil trend z predchádzajúcich rokov, okrem skupiny 13 Choroby svalovej a kostrovej sústavy a spojivového tkaniva, skupiny 15 Ťarchavosť, pôrod a popôrodie a skupiny 2

Nádory. Tieto skupiny sa oproti predchádzajúcim rokmi mierne zväčšili.

Kontrolná činnosť

Zvýšenie ukazovateľov dočasnej pracovnej neschopnosti v uplynulom roku viedlo k zintenzívneniu kontrolnej činnosti zo strany Sociálnej poisťovne so zreteľom na účelné vynakladanie prostriedkov nemocenského poistenia. Zintenzívnenie sa prejavilo v dvoch oblastiach lekárskej posudkovej činnosti. Prvou je **kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu, ktorú vykonáva ošetrojúci lekár**. V jej rámci posudkový lekár kontroluje, aká je odborná úroveň posudzovania spôsobilosti na prácu, vrátane diagnostického a liečebného procesu, ktoré vykonáva ošetrojúci lekár. Druhou oblasťou je **kontrola dodržiavania liečebného režimu**. Pri nej určení zamestnanci Sociálnej poisťovne kontrolujú dočasne práceneschopných poberateľov dávok.

Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu vykonávaná Sociálnou poisťovňou sa medziročne podstatne posilnila (tabuľka 5). Zatiaľ čo v roku 2007 bolo skontrolovaných 51,43 dočasných pracovných neschopností zo 100 novohlásených dočasných pracovných neschopností a v roku 2008 to bolo 53,68, v roku 2009 bolo skontrolovaných už 67,49 dočasných pracovných neschopností zo 100 novohlásených dočasných pracovných neschopností.

Obdobne stúpol aj rozsah kontrol dodržiavania liečebného režimu (tabuľka 6). V roku 2007 bolo vykonaných spolu 86 335 kontrol a v roku 2008 celkovo 80 449 kontrol; v roku 2009 tento počet stúpol spolu na 96 926 kontrol.

RNDr. Zuzana Herdová, CSc.

textová časť

Bc. Lýdia Jamrišková

tabuľková časť

tabuľka 6

Kontrola dodržiavania liečebného režimu v Slovenskej republike
KDLR - medziročné porovnanie niektorých ukazovateľov za roky 2009, 2008 a 2007.

Obdobie	Počet kontrol spolu	z toho na podnet posudkového lekára	z toho na podnet zamestnávateľa	z toho na podnet ošetrojúceho lekára	z toho na podnet inej FO alebo PO	Zistené porušenie liečebného režimu		Pokuta - zistené porušenie inej povinnosti	
						počet	postih	počet	postih
rok 2009	96 929	90 590	2 155	1 166	3 018	881	2 382 703 Sk	295	103 383 Sk
							79 091 €		3 432 €
rok 2008	80 449	74 953	2 189	1 390	1 917	597	1 248 181 Sk	290	111 400 Sk
							41 432 €		3 698 €
rok 2007	86 335	81 272	2 058	1 014	1 191	753	953 475 Sk	297	111 200 Sk

Vývoj invalidizácie v Slovenskej republike v roku 2009

Posudzovanie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu občanov na účely invalidity vykonávajú posudkoví lekári sociálneho poistenia príslušných pobočiek Sociálnej poisťovne a posudkoví lekári sociálneho poistenia ústredia Sociálnej poisťovne.

Posudkoví lekári pobočiek celkovo pre-rokovali v roku 2009 na účely invalidity v rámci zisťovacej lekárskej prehliadky a kontrolnej lekárskej prehliadky 73 402 prípadov (v porovnaní s rokom 2008 pokles o 13 751 prípadov). Z tohto počtu bolo zisťovacích lekárskejších prehliadok 23 529 (rast o 1 473), t. j. 32,05 % (rast o 6,74 %) a kontrolných lekárskejších prehliadok u poberateľov invalidného dôchodku bolo spolu 43 591 (pokles o 14 176 prípadov), čo predstavuje 59,39 % z celkového počtu prerokovaných prípadov (pokles o 6,89 %).

Zisťovacie a kontrolné prehliadky

Pri zisťovacích lekárskejších prehliadkach bolo uznaných za invalidných s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 40 % a do 70 % celkovo 12 712 poistencov, uznaných za invalidných s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % spolu 7 031 poistencov a neuznaných za invalidných s mierou poklesu schopnosti o menej ako 40 % bolo dovedna 3 786 poistencov.

Kontrolné lekárske prehliadky sa vykonávali u poberateľov invalidného dôchodku a čiastočného invalidného dôchodku podľa § 263a, §263b zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 529/2006 Z. z. s účinnosťou od 1. októbra 2006. Kontrolné prehliadky absolvovali aj poberatelia invalidného dôchodku podľa § 293I ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z. s účinnosťou od 1. augusta 2006. Kontrolne boli lekárske prehliadnuté aj poberatelia invalidného dôchodku, ktorí boli posúdení podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení s účinnosťou od 1. januára 2004.

V roku 2009 bolo vykonaných 43 591 kontrolných lekárskejších prehliadok. Na ich základe

➤ **naďalej uznaných za čiastočne invalidných a invalidných s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % a do 70 % bolo 20 870 poistencov,**

➤ **naďalej uznaných za invalidných a invalidných s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % bolo 18 070 poistencov,**

➤ **naďalej uznaných za invalidných so zmenou na nižší stupeň invalidity a zmenou na nižšiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v % bolo 712 poistencov,**

➤ naďalej uznaných za invalidných so zmenou na vyšší stupeň invalidity a zmenou na vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v % bolo 3 727 poistencov,

➤ **neuznaných za invalidných, s menej ako 41 % miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v % bolo 212 poistencov.**

Novouznaté invalidity a ich príčiny

Počet novouznatých invalidít na 100 000 obyvateľov, to znamená incidencia novouznatých invalidít, v Slovenskej republike v roku 2009 bol 356,65, v roku 2008 bol 337,01. Najnižšia incidencia bola v roku 2009 v Banskej Bystrici – 198,12, najvyššia v Leviciach – 551,66.

Medzi ochoreniami zapríčiňujúcimi invaliditu s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % spolu u mužov a žien boli na prvom mieste choroby svalovej sústavy, kostrovej sústavy a spojivového tkaniva. Za nimi nasledovali duševné poruchy a poruchy správania, na treťom mieste boli nádory, na štvrtom mieste choroby obehovej sústavy.

Najčastejšou príčinou invalidity následkom ochorenia svalov, kostrov a spojivového tkaniva bolo degeneratívne postihnutie bedrových kĺbov a na druhom mieste boli bolesti chrbtice.

V posledných desaťročiach degeneratívnych ochorení kĺbov (osteoartróza) celosvetovo pribúda, okrem iného aj v dôsledku starnutia populácie. Výskyt osteoartrózy do 30 rokov veku je nízky, do 65 rokov veku prudko narastá. Do 45 rokov veku postihuje artróza častejšie mužov, nad 54 rokov častejšie ženy, ktoré majú zvyčajne postihnuté viaceré kĺby. Osteoartróza je najčastejším postihnutím pohybového systému a súčasne aj najčastejšou príčinou bolesti spojených so znížením pohyblivosti v postihnutom kĺbe. Najzávažnejšou formou osteoartrózy je artróza bedrových kĺbov. Bolesť pri tomto ochorení sa šíri na prednú stranu stehna a do kolena. Postupne sa zväčšuje nerovnováha medzi svalovými skupinami, ktoré stabilizujú panvový pletenec, čo sa prejaví chýbnym

postavením dolnej končatiny. Bolesť sa stále zväčšuje, obmedzuje sa pohyb v postihnutom kĺbe. Na vzniku ochorenia sa podieľajú genetické faktory, vrodené chyby kĺbov, preťažovanie kĺbov, nadmerná hmotnosť, niektoré metabolické a endokrinné choroby. Cieľom liečby je tlmiť alebo odstrániť bolesť, zachovať funkciu kĺbu a ovplyvniť postup ochorenia. Postihnutie kĺbov sa stáva jednou z „najdrahších“ chorôb vzhľadom na veľmi vysoké náklady na lieky, rehabilitáciu, chirurgickú liečbu a počet priznaných invalidných dôchodkov.

Druhou najčastejšou príčinou invalidity z tejto skupiny ochorení boli bolesti chrbtice. Rozvoj degeneratívnych zmien na ľudskej chrbtici v priebehu starnutia organizmu je fyziologický jav. Obyčajne okolo 30. roku veku sa začína degenerácia jednej z krčných medzistavcových platničiek, následne v dierokovokrížovom prechode. Teda zasiahnuté sú najpohyblivejšie segmenty, ktoré sú najviac vystavené mechanickej námahe. Existujú veľké individuálne rozdiely vo veľkosti týchto zmien a rýchlosti ich nástupu. Výrazný vplyv na vzrastajúci trend ochorení chrbtice má okrem starnutia organizmu nedostatok pohybovej aktivity, nesprávne zloženie stravy, fajčenie, nadmerné pitie alkoholu a kávy. Bolesť chrbtice sú veľmi častou príčinou dočasnej pracovnej neschopnosti a samozrejme aj invalidizácie postihnutého jedinca.

Duševné poruchy a poruchy správania boli na druhom mieste príčin v počte uznaných invalidít. Najčastejšou príčinou uznania invalidity bola duševná zaostalosť a poruchy psychiky a správania zapríčinené požívaním alkoholu.

Duševná zaostalosť je stav, ktorý je charakterizovaný subnormálnou inteligenciou takého stupňa a povahy, že postihnutá osoba potrebuje trvalú starostlivosť a pomoc celej spoločnosti. Ľudia s duševnou zaostalosťou často na seba upozornia v spoločnosti zmeneným správaním, ktoré sa líši od všeobecne prijatých noriem správania. U ľudí s ťažkým postihnutím duševných schopností sa toto ochorenie zistí už po narodení alebo v priebehu prvých mesiacov života. Diagnózu duševnej zaostalosti možno objaviť aj neskôr v predškolskom období, najčastejšie pri oneskorení vývine reči. Výskyt duševného postihnutia v populácii sa odhaduje okolo 3 – 4 %.

Na vzniku, rozvoji, priebehu a prognóze psychických porúch zapríčinených požívaním alkoholu sa podieľajú biologické, psychologické a sociálne faktory. Významným faktorom sú narastajúce stresové situácie v dôsledku sociálno-ekonomických problémov v rodinách, riešenie problémov alkoholizmom a inými drogami. Ich nadmerné užívanie vedie k vážnym psychickým poruchám, až k úplnej zmene osobnosti a zmene správania sa. Navyše závislosť od týchto látok je veľmi ťažko liečiteľná, záleží na osobnosti postihnutého človeka.

Stúpajúci výskyt **nádorových ochorení** je dôsledkom nesprávneho životného štýlu a negatívnych faktorov životného prostredia. Najčastejšie sa vyskytujú nádorové ochorenia pľúc, hrubého čreva a konečníka a nádorové ochorenia prsníka. Zhubné nádory pľúc sa vyskytujú až 5-krát častejšie ako všetky ostatné druhy nádorových ochorení spolu. Je potvrdené, že ľudia, ktorí ochorejú na rakovinu pľúc, sú až v 95 % fajčiari alebo pasívni fajčiari. Je paradoxné, že napriek mnohým vedeckým zisteniam dokazujúcim nepriaznivé vplyvy fajčenia na zdravie je stále veľké množstvo ľudí, ktorí si týmto zlovykom svoje zdravie vážne ohrozujú. Ďalším faktorom, ktorý prispieva k tomu, že nádorové ochorenia zapríčínajú najvyšší počet uznaných invalidít, je skutočnosť, že občania ignorujú pravidelné preventívne prehliadky u svojich lekárov, ale aj podceňujú príznaky ochorenia. To má v mnohých prípadoch za následok diagnostikovanie nádorového ochorenia už v pokročilom štádiu. Na druhej strane však nie sú zanedbateľné dlhé čakacie lehoty na náročné diagnostické vyšetrenia, s čím tiež súvisí neskorý začiatok adekvátnej onkologickej liečby.

Na štvrtom mieste medzi príčinami uznaných invalidít boli **srdcovo-cievne ochore-**

nia. Najčastejšou príčinou invalidity v roku 2009 bola choroba vysokého krvného tlaku, na druhom mieste ischemická choroba srdca. I keď v niektorých európskych štátoch (napr. Fínsko) výskyt kardiovaskulárnych ochorení postupne klesá, vo východoeurópskych krajinách majú kardiovaskulárne ochorenia stále stúpajúcu tendenciu. Príčinou tohto trendu je okrem rodinnej predispozície a klasických rizikových faktorov, ako fajčenie, alkohol, strava obsahujúca množstvo tukov a cukrov, nedostatok fyzickej aktivity, nárast epidémie obezity, aj chronický stres a konzumný spôsob života. Vysoký výskyt týchto ochorení v populácii je významným celospoločenským problémom. Rastúci počet hospitalizácií, spotreba finančných prostriedkov na liečbu a potenciálne komplikácie vyplývajúce z liečby a čas vymiešaný na pracoviskách sa prejavujú ako veľmi veľká ekonomická a sociálna záťaž.

Najčastejšou príčinou invalidity s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 40 a do 70 % podľa nozologickej jednotky chorobnosti v skupine mužov a žien spolu v roku 2009 boli choroby svalovej sústavy, kostrovej sústavy a spojivového tkaniva, na druhom mieste duševné poruchy a poruchy správania, na treťom mieste choroby obehovej sústavy.

Najčastejšou príčinou invalidity s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o vyše 70 % v skupine mužov a žien spolu boli na prvom mieste nádorové ochorenia, na druhom mieste choroby obehovej sústavy, na treťom mieste duševné poruchy a poruchy správania.

Vplyv ďalších faktorov

V súvislosti s uvedeným počtom uznaných invalidít treba spomenúť aj skutočnosť, že

v dôsledku nepriaznivej finančnej situácie v zdravotníctve sú dlhé čakacie lehoty na niektoré špeciálne vyšetrenia, napríklad počítačovou tomografiou (CT), nukleárnou magnetickou rezonanciou (NMR), na invazívne metódy vyšetrenia cievneho zásobenia srdca, na niektoré operačné výkony, napríklad na implantáciu umelých kĺbných náhrad. To má za následok predĺženie diagnostiky ochorenia a z toho vyplývajúcej liečby, čo sa odrazí v dĺžke trvania dočasnej pracovnej neschopnosti, ale aj zvýšeným počtom žiadostí o invalidný dôchodok.

Na druhej strane problémom je aj to, že odborní lekári nadhodnocujú lekárske nálezy, s cieľom ovplyvniť dĺžku dočasnej pracovnej neschopnosti občanov, ale aj ovplyvniť mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri posudzovaní zdravotného stavu občana na účely invalidity. Pri terajšom raste počtu nezamestnaných sa posudkoví lekári s takýmito nálezmi stretávajú často. Pre nezamestnaných je to spôsob, ako si zabezpečiť určitú finančnú istotu.

Dokazovať nadhodnotenie odborných lekárskeho nálezu je pre posudkových lekárov veľmi problematické. Okrem toho to prináša vynaloženie ďalších finančných prostriedkov (napríklad na znalecké dokazovanie) bez istoty, že názor posudkového lekára sa potvrdí, vzhľadom na to, že medzi zdravotníkmi a pracovníkmi jestvujú profesionálne vzťahy.

Odstrániť všetky uvedené faktory, ktoré majú vplyv na vývoj chorobnosti a z toho vyplývajúcu invalidizáciu občanov, je ne realizovateľné. Posudkoví lekári sociálneho poistenia môžu tento proces ovplyvniť len čiastočne, napríklad dobrou spolupracou so všeobecnými lekármi a odbornými lekármi. To má vplyv na kvalitu a opodstatnenosť odborných lekárskeho nálezu, ale aj vzájomné pochopenie, ak posudkový lekár žiada prednostné vyšetrenie alebo hospitalizáciu občana z posudkových dôvodov. Nie vo všetkých regiónoch Slovenska sa takejto spolupráci darí.

Aj absencia zákona o dočasnej pracovnej neschopnosti má za následok, že posudkový lekár má obmedzenú právomoc vstupovať do dĺžky trvania dočasnej pracovnej neschopnosti občanov, a tým ovplyvniť aj počet neopodstatnených žiadostí o invalidný dôchodok. Zneužíva sa aj systém dobrovoľného nemocenského poistenia.

Tieto problémy nie sú a ani nemôžu byť vecou len posudkových lekárov sociálneho poistenia. Je vecou celej spoločnosti, ako dokáže ich sociálny a ekonomický dosah riešiť vcelku.

MUDr. Jana Kelemenová
JUDr. Martina Hudecová
odbor lekárskej posudkovej činnosti
Sociálna poisťovňa, ústredie

System sociálneho poistenia v Litve (II)

Dôchodkový systém v Litve pozostáva z dvoch pilierov. Prvým je štátny pilier financovaný z odvodov poistného, v ktorom sú zahrnuté všetky zamestnané osoby. Štátny sociálny systém je založený na princípe solidarity a všetky odvody na poistenie sa hneď použijú na financovanie výplaty dávok. Druhým pilierom je doplnkové poistenie, v ktorom je poistné zhodnocované v súkromných dôchodkových fondoch. Žiadne dávky plynúce z dôchodkového poistenia v Litve nepodliehajú zdaneniu.

Nemocenské poistenie

Z nemocenského poistenia sa vypláca nemocenské a materské. V prípade dočasnej práceneschopnosti si môže nemocensky poistená osoba uplatniť nárok na nemocenské. Aby poistencovi vznikol nárok na nemocenské, musí pred zistením dočasnej práceneschopnosti získať tri mesiace doby poistenia počas posledných dvanástich mesiacov alebo šesť mesiacov doby poistenia za posledných dvadsaťštyri mesiacov. Existujú tiež výnimky, napríklad v prípade materskej dovolenky alebo práce či štúdia v zahraničí v niektorom z členských štátov Európskej únie.

Nemocenské za prvé dva kalendárne dni práceneschopnosti platí zamestnávateľ. Dávka, ktorú vypláca zamestnávateľ, nesmie byť nižšia ako 80 % priemernej mzdy zamestnanca a súčasne nesmie presiahnuť jej 100 %. Od tretieho dňa vrátane až po siedmy deň práceneschopnosti sa vypláca dávka v podiele 40 % a od ôsmeho dňa 80 % mzdy poberateľa nemocenskej dávky. Pre určité prípady platia osobitné sadzby.

Osoby, ktoré sa starajú o svoje choré dieťa alebo člena rodiny, poberajú dávku vo výške 85 % mzdy prostredníctvom Fondu sociálneho poistenia. Nemocenské patriace osobám, ktoré sú práceneschopné z dôvodu darovania tkanív, buniek, orgánov na účely transplantácie, sa poskytuje vo výške 100 % príjmu.

Materské sa poskytuje za obdobie tehotenstva a pôrodu. Nárok na dávku majú ženy, ak:

- sú nemocensky poistené,
- sa nachádzajú v zákonom stanovenom období ochrany z dôvodu materstva,
- boli k prvému dňu obdobia ochrany z dôvodu materstva poistené tri mesiace v priebehu posledných dvanástich mesiacov alebo minimálne šesť mesiacov za posledných dvadsaťštyri mesiacov: 1. júla 2009 sa toto obdobie predĺžilo na deväť a od 1. októbra 2009 na dvanásť mesiacov za posledných dvadsaťštyri mesiacov.

O výplatu materského je potrebné požiadať miestne príslušné oddelenie správy štátneho

sociálneho fondu. Žiadosť je možné podať najneskôr šesť mesiacov po uplynutí obdobia ochrany z dôvodu materstva. Ženám, ktoré porodili po uplynutí 30 a viac týždňov tehotenstva, sa materské vypláca za obdobie 126 kalendárnych dní. V prípade komplikácií počas pôrodu a ak sa narodilo viac ako jedno dieťa, vypláca sa materské dodatočne za 14 kalendárnych dní. Ženám, ktoré si do dátumu narodenia dieťaťa, teda po uplynutí 30 a viac týždňov tehotenstva, neuplatnili právo na ochranu z dôvodu materstva, vypláca sa materské 56 kalendárnych dní a 70 dní v prípade komplikácií pri pôrode alebo ak sa narodilo viac ako jedno dieťa.

Výška dávky je 100 % príjmu poberateľky materského. Ak sa narodili dve a viac detí, zvyšuje sa dávka v závislosti od počtu detí. To znamená, že napríklad ak sa narodila dvojčička, výška dávky sa zdvojnásobi.

Materské sa počas materskej dovolenky vypláca do dovŕšenia druhého roka života dieťaťa, ale nie skôr, ako uplynie obdobie ochrany z dôvodu materstva. Do dovŕšenia

prvého roka života dieťaťa je výška dávky 100 % a do dovŕšenia druhého roka 85 % mzdy poberateľa dávky. Dávka sa taktiež zvyšuje v závislosti od počtu narodených detí. Nárok na materské počas tohto obdobia môže mať aj otec alebo poručník, ak:

- sú nemocensky poistení,
- nachádzajú sa v období materskej dovolenky,
- získali dobu poistenia v trvaní 7 mesiacov za posledných dvadsaťštyri mesiacov pred prvým dňom materskej dovolenky. Od 1. júla 2009 sa toto obdobie predĺžilo na deväť a od 1. októbra 2009 na dvanásť mesiacov v priebehu posledných dvadsiatich štyroch mesiacov.

Poistenie v nezamestnanosti

Nárok na dávku v nezamestnanosti majú osoby, ktoré sa prihlásili do evidencie nezamestnaných osôb na miestne príslušnom pracovnom úrade. Ide o osoby, ktoré nenachádzajú žiadne pracovné miesto zodpovedajúce ich kvalifikácii a zdravotnému stavu a spĺňajú tieto podmienky:

- do dňa prihlásenia sa do evidencie nezamestnaných osôb získali dobu poistenia v nezamestnanosti v trvaní 18 mesiacov za posledných 36 mesiacov,
- boli prepustení zo zamestnania bez vlastného zavinenia vo vzťahu k zamestnávateľovi z príčin, ktoré nastali nezávisle od zamestnanca alebo z dôvodu konkurzu zamestnávateľa,
- vykonávali základnú vojenskú službu alebo obdobnú službu v ozbrojených silách alebo boli z takejto služby po absolvovaní minimálne polovice predpokladaného obdobia jej trvania prepustení.

Dávka v nezamestnanosti sa vypláca od ôsmeho dňa po prihlásení do evidencie nezamestnaných osôb. Výnimkou sú prípady, keď:

- bol zamestnanec prepustený z dôvodu vlastného zavinenia. V tomto prípade sa dávka poskytuje až tri kalendárne mesiace po dni prihlásenia sa do evidencie;
- zamestnanec dostal odstupné alebo mu bola vyplatená iná obojstranne dohodnutá vyrovnávací suma. V tomto prípade sa s vyplácaním dávky v nezamestnanosti začne až po uplynutí mesiacov, ktoré sú na základe výšky odstupného alebo dohodnutej sumy pokryté vzhľadom na priemernú mesačnú mzdu zamestnanca;
- nezamestnaná osoba poberá nemocenskú alebo materskú dávku, ktorá bola vyplácaná pred prihlásením sa do evidencie nezamestnaných osôb. Dávka v nezamestnanosti sa začne vyplácať až po ukončení poberania týchto dávok.

Doba poberania dávky v nezamestnanosti závisí od doby poistenia, ktorú žiadateľ získal do dňa prihlásenia sa do evidencie neza-

mestnaných osôb. V závislosti od času poistenia sa dávka vypláca takto:

- za dobu poistenia menej ako 25 rokov sa vypláca počas 6 mesiacov,
- za obdobie nad 25 rokov a do 30 rokov sa vypláca počas 7 mesiacov,
- za dobu 35 rokov a viac vzniká nárok na výplatu dávky počas 9 mesiacov.

Dávka v nezamestnanosti nepatrí vtedy, ak nezamestnaná osoba:

- odmietne pracovnú ponuku, ktorá zodpovedá jej kvalifikácii a zdravotnému stavu,
- bezdôvodne odoprie stanovené opatrenia a účasť na osobnom pláne zamestnanosti,
- nedodrží čas určený na prijatie pracovnej ponuky alebo účasti na pláne zamestnanosti a stanovených opatreniach,
- odmietne navrhované prešetrovanie zdravotného stavu na účely určenia úrovne schopnosti pracovať.

Suma dávky v nezamestnanosti sa skladá z konštantnej časti, ktorá je daná sumou štátnej sociálnej pomoci platnou v príslušnom mesiaci, a variabilnej časti, ktorá závisí od dosiahnutej mzdy v období pred vznikom nezamestnanosti.

Úrazové poistenie

Od 1. januára 2000 platí v Litve zákon o sociálnom poistení v oblasti pracovných úrazov a chorôb z povolania. Podľa tohto zákona je úrazové poistenie spravované prostredníctvom štátnych fondov sociálneho poistenia. Poistné platí zamestnávateľ.

Medzi dávky úrazového poistenia patrí úrazová dávka alebo úmrtie, jednorazové alebo pravidelné odškodnenie a pravidelné odškodnenie pre vyživované osoby a rodinných príslušníkov.

Ak osoba utrpí pracovný úraz alebo nie je v dôsledku choroby z povolania schopná pracovať, patrí jej úrazová dávka vo výške 100 % mzdy. Ak dôjde v dôsledku pracovného úrazu k úmrtiu, patrí pozostalým osobám úmrtie v rovnakej sume. Výška odškodnenia závisí od stupňa poškodenia zdravia v dôsledku pracovného úrazu. Pri strate schopnosti pracovať v rozsahu do 20 % patrí jednorazové odškodnenie v sume 10 % mzdy za posledných 24 mesiacov. Pri strate schopnosti pracovať v rozsahu od 20 do 30 % patrí odškodnenie vo výške 20 % mzdy za posledných 24 mesiacov. Pri znížení schopnosti pracovať nad 30 % patrí pravidelné odškodnenie vyplácané mesačne. Výška dávky závisí od stupňa poškodenia zdravia a dosiahnutých príjmov.

Rodinné dávky

Jednorazové detské prídavky
Každému narodenému dieťaťu patrí jednorazová dávka vo výške jedenástich základných sociálnych dávok (1 430 LTL). Adoptované dieťa dostane jednorazovú dávku v uvedenej výške znova, aj keď bola vyplatená už pri jeho narodení.

Periodické detské prídavky
Od 1. marca 2009 sa poskytujú detské prídavky každému dieťaťu do troch rokov veku nezávisle od príjmov. Deťom nad tri roky sa dávka vypláca po zistení príjmov v rodine a poskytuje sa, ak tieto príjmy nepresiahnu trojnásobok sadzby štátnej podpory každého člena rodiny za mesiac. V súčasnosti je výška tejto podpory 1 050 LTL.

O oba druhy detských prídavkov je od 1. marca 2009 potrebné žiadať prostredníctvom oddelenia pre sociálnu pomoc na miestnom úrade príslušnom podľa pobytu.

Mgr. Adrián Terek
oddelenie záležitostí EÚ
Sociálna poisťovňa, ústredie

Práca na dohodu, starostlivosť o dieťa a povinné dôchodkové poistenie

Riadnu starostlivosť fyzickej osoby o dieťa na účely dôchodkového poistenia upravuje § 15 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z. Riadna starostlivosť fyzickej osoby o dieťa do šiestich rokov jeho veku a o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom po dovŕšení šiestich rokov jeho veku, najdlhšie do 18 rokov jeho veku, (ďalej len „fyzická osoba starajúca sa o dieťa“) na účely jej dôchodkového poistenia je riadna starostlivosť podľa osobitného predpisu.

Osobitný predpis upravujúci riadnu starostlivosť do 31. decembra 2009 bol zákon č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov. **Prvého januára 2010 nadobudol účinnosť zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým bol zákon č. 280/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov zrušený.**

Podľa právneho stavu účinného do 31. decembra 2009 podmienka riadnej starostlivosti o dieťa sa považovala za splnenú aj vtedy, ak rodič počas práce vykonávanej na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (ďalej len „dohoda“) zabezpečil riadnu starostlivosť o dieťa druhým rodičom dieťaťa alebo inou plnoletou fyzickou osobou podľa osobitného predpisu.

V aplikačnej praxi to znamenalo, že fyzická osoba starajúca sa o dieťa splnila podmienku riadnej starostlivosti na účely dôchodkového poistenia v období od 1. januára 2009 do 31. decembra 2009, ak vykonávala zárobkovú činnosť na základe dohody. Pritom riadnu starostlivosť o dieťa nezabezpečovala osobne, ale zabezpečovala riadnu starostlivosť o dieťa druhým rodičom dieťaťa alebo inou plnoletou fyzickou osobou.

Od 1. januára 2010 upravuje riadnu starostlivosť na účely dôchodkového poistenia osobitný predpis, ktorým je zákon č. 571/2009 Z. z. .

Zákon č. 571/2009 Z. z. upravuje v ustanovení § 3 ods. 4 písm. a) až d) štyri situácie, v

ktorých sa podmienka riadnej starostlivosti o dieťa považuje za splnenú. Situáciu, keď rodič počas práce vykonávanej na dohodu zabezpečí riadnu starostlivosť o dieťa druhým rodičom dieťaťa alebo inou plnoletou fyzickou osobou, zákon č. 571/2009 Z. z. už nerieši, pretože ustanovuje nové podmienky nároku na rodičovský príspevok, a to

- riadnu starostlivosť o dieťa,
- trvalý pobyt alebo prechodný pobyt na území Slovenskej republiky,
- nevykonávanie zárobkovej činnosti.

Na účely dôchodkového poistenia fyzickej osoby starajúcej sa o dieťa je rozhodujúca z uvedených troch podmienok len jedna podmienka, a to podmienka riadnej starostlivosti o dieťa.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 571/2009 Z. z. riadna starostlivosť o dieťa je **osobná** starostlivosť, ktorú poskytuje oprávnená osoba v záujme všestranného fyzického vývinu a psychického vývinu dieťaťa. Riadna starostlivosť znamená najmä primeranú výživu, hygienu výchovu dodržiavanie preventívnych prehliadok dieťaťa.

Sociálna poisťovňa posudzuje za obdobie od 1. januára 2010 splnenie podmienky riadnej starostlivosti o dieťa na účely dôchodkového poistenia fyzickej osoby, ktorá vykonáva zárobkovú činnosť na základe dohody, takto:

A. Fyzická osoba starajúca sa o dieťa, ktorá vykonáva zárobkovú činnosť na základe dohody, pričom riadnu starostlivosť o dieťa v

časе výkonu činnosti na základe dohody zabezpečuje osobne, t. j. nezabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa druhým rodičom dieťaťa alebo inou plnoletou fyzickou osobou. Táto osoba **spĺňa na účely dôchodkového poistenia podmienku riadnej starostlivosti** fyzickej osoby starajúcej sa o dieťa v nadväznosti na ustanovenie § 3 ods. 3 zákona č. 571/2009 Z. z. .

Ak fyzická osoba uvedená v bode A. podala prihlášku na dôchodkové poistenie pred 1.

Príklad A1

Pani A. B. sa prihlásila na dôchodkové poistenie ako fyzická osoba starajúca sa o dieťa dňa 1. októbra 2007. Uzatvorila dohodu od 1. júla 2009 do 31. januára 2010, na ktorej základe vykonáva doma zárobkovú činnosť prekladateľky. Riadnu starostlivosť o dieťa zabezpečuje osobne, spĺňa podmienku riadnej starostlivosti o dieťa na účely dôchodkového poistenia, a preto jej dôchodkové poistenie po 31. decembri 2009 nezaniká.

Príklad A2

Pani C. D. sa prihlásila na dôchodkové poistenie ako fyzická osoba starajúca sa o dieťa dňa 1. októbra 2007. Uzatvorí dohodu od 15. februára 2010 do 30. júna 2010, na ktorej základe vykonáva doma zárobkovú činnosť prekladateľky. Riadnu starostlivosť o dieťa v časе výkonu činnosti na základe dohody zabezpečuje osobne, spĺňa podmienku riadnej starostlivosti o dieťa na účely dôchodkového poistenia, a preto jej dôchodkové poistenie dňom 14. februára 2010 nezanikne.

Príklad B1

Pani E. F. sa prihlásila na dôchodkové poistenie ako fyzická osoba starajúca sa o dieťa dňa 1. októbra 2007. Uzatvorila dohodu od 1. júla 2009 do 31. januára 2010, na ktorej základe vykonáva zárobkovú činnosť pokladníčky v nákupnom centre 4 hodiny denne. Riadnu starostlivosť o dieťa v čase výkonu činnosti na základe dohody zabezpečuje druhým rodičom – otcom dieťaťa, t. j. riadnu starostlivosť nezabezpečuje osobne. Táto fyzická osoba nespĺňa podmienku riadnej starostlivosti o dieťa na účely dôchodkového poistenia od 1. januára 2010, a preto jej dôchodkové poistenie zaniklo dňom skončenia riadnej starostlivosti, t. j. dňom 31. decembra 2009. Súčasne je povinná k uvedenému dňu sa odhlásiť z dôchodkového poistenia. Ak po 31. januári 2010 nemá uzatvorenú dohodu, môže znova podať prihlášku na dôchodkové poistenie ako fyzická osoba starajúca sa o dieťa spolu s univerzálnym vyhlásením, že sa riadne stará o dieťa na účely dôchodkového poistenia.

Príklad B2

Pani G. H. sa prihlásila na dôchodkové poistenie ako fyzická osoba starajúca sa o dieťa 1. októbra 2007. Uzatvorí dohodu od 15. februára 2010 do 30. júna 2010, na ktorej základe bude vykonávať zárobkovú činnosť pokladníčky v nákupnom centre 4 hodiny denne. Riadnu starostlivosť dieťa v čase výkonu činnosti na základe dohody zabezpečí inou plnoletou fyzickou osobou. Keďže riadnu starostlivosť o dieťa od 15. februára 2010 nezabezpečuje osobne, nespĺňa podmienku riadnej starostlivosti o dieťa na účely dôchodkového poistenia, a dôchodkové poistenie z dôvodu skocenia riadnej starostlivosti jej zanikne 14. februára 2010. Je povinná podať do ôsmich dní odhlášku z dôchodkového poistenia. Ak po 30. júni 2010 bude znova zabezpečovať riadnu starostlivosť o dieťa osobne, môže podať prihlášku na dôchodkové poistenie spolu s univerzálnym vyhlásením, že sa riadne stará o dieťa na účely dôchodkového poistenia.

januárom 2010, povinné dôchodkové poistenie jej nezaniká a trvá aj po 31. decembri 2009.

(pozri príklady A1 - A2)

B. Fyzická osoba starajúca sa o dieťa, vykonáva zárobkovú činnosť na základe dohody. Riadnu starostlivosť o dieťa v čase výkonu činnosti na základe dohody nezabezpečuje osobne, ale zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa **druhým rodičom dieťaťa alebo inou plnoletou fyzickou osobou**. Táto fyzická osoba **nespĺňa na účely dôchodkového poistenia podmienku riadnej starostlivosti** podľa § 3 ods. 3 a 4 zákona č. 571/2009 Z. z.

Ak fyzická osoba uvedená v bode B podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu starostlivosti o dieťa pred 1. januárom 2010, povinné dôchodkové poistenie jej zaniká dňa 31. decembra 2009 z dôvodu nesplnenia podmienky riadnej starostlivosti o dieťa od 1. januára 2010, a preto je povinná podať odhlášku z dôchodkového poistenia.

Ak fyzická osoba uvedená v bode B po 31. decembri 2009 podala alebo podá prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu starostlivosti o dieťa, nespĺňa podmienku riadnej starostlivosti o dieťa. Pri vykonávaní zárobkovej činnosti na základe dohody nezabezpečuje

totiž riadnu starostlivosť o dieťa osobne, ale riadnu starostlivosť o dieťa zabezpečuje druhým rodičom dieťaťa alebo inou plnoletou fyzickou osobou.

(pozri príklady B1 - B2)

Poberanie rodičovského príspevku a jeho výška nemajú vplyv na posudzovanie splnenia podmienky riadnej starostlivosti o dieťa na účely dôchodkového poistenia fyzickej osoby starajúcej sa o dieťa.

JUDr. Oľga Doháňošová
odbor výberu poistného
Sociálna poisťovňa, ústredie

Rozhodnutie o ZŤP alebo o invalidnom dôchodku?

Ak mám rozhodnutie z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, že som občanom s ťažkým zdravotným postihnutím, a zamestnávateľ vyžaduje zo Sociálnej poisťovne potvrdenie, že som zamestnanec so zdravotným postihnutím, vydá mi Sociálna poisťovňa takéto potvrdenie?

Podľa § 40 ods. 8 Zákonníka práce zamestnanec so zdravotným postihnutím na účely tohto zákona je zamestnanec uznaný za invalidného podľa osobitného predpisu, ktorý svojmu zamestnávateľovi predloží rozhodnutie o invalidnom dôchodku.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že na účely § 40 ods. 8 Zákonníka práce fyzická osoba potvrdzuje svojmu zamestnávateľovi skutočnosť, že sa považuje za zamestnanca so zdravotným postihnutím, predložením rozhodnutia Sociálnej poisťovne o invalidnom dôchodku, ktoré obsahuje údaj o uznaní invalidity. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť, že na tieto účely nie je rozhodujúce, či uvedená osoba má postavenie osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa zákona

č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Posudzovanie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu na účely invalidity zabezpečuje posudkový lekár sociálneho poistenia v rámci výkonu lekárskej posudkovej činnosti dôchodkového poistenia v súvislosti s konaním o nároku na invalidný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Na uvedené účely je teda potrebné, aby fyzická osoba podala žiadosť o invalidný dôchodok v pobočke Sociálnej poisťovne príslušnej podľa miesta jej trvalého pobytu. Na

základe žiadosti posudkový lekár Sociálnej poisťovne posúdi zdravotný stav poistenca.

Po posúdení zdravotného stavu a po preskúmaní ďalších podmienok nároku na invalidný dôchodok ústredie Sociálnej poisťovne rozhodne o invalidnom dôchodku.

Ako sme uviedli, rozhodnutím o invalidnom dôchodku zamestnanec preukazuje zamestnávateľovi skutočnosť, že sa považuje za zamestnanca so zdravotným postihnutím.

JUDr. Milan Kučo
odbor lekárskej posudkovej činnosti
Sociálna poisťovňa, ústredie

Materské po skončení pracovného pomeru

Som tehotná a pracovný pomer, ktorý trvá dva roky, sa mi skončí tri mesiace pred nástupom na materskú dovolenku. Po skončení pracovného pomeru sa plánujem prihlásiť na dobrovoľné nemocenské poistenie. Z čoho sa mi vypočíta materské?

Podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov fyzická osoba má nárok na materské, ak splnila podmienky nároku na materské počas trvania nemocenského poistenia alebo po jeho zániku počas trvania nároku na výplatu nemocenskej dávky alebo v ochrannnej lehote. Ochranná lehota poistenkyne, ktorej nemocenské poistenie sa skončilo počas tehotenstva, je šesť mesiacov. V prípade, že počas plynutia ochrannnej lehoty poistenkyňa vznikne nové nemocenské poistenie, ochranná lehota neplynie, ale tzv. spočíva v novom nemocenskom poistení.

Poistenkyňa, ktorá je tehotná alebo ktorá sa stará o narodené dieťa, má nárok na materské, ak v posledných dvoch rokoch pred pôrodom bola nemocensky poistená najmenej 270 dní.

Ak poistenkyňa trvala ochranná lehota ku dňu začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu alebo skutočným dňom pôrodu, ak porodila skôr, má nárok na materské od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu, ktorý určil lekár, alebo ak porodila skôr, odo dňa pôrodu.

Výška materského je 55 % denného vymeriavacieho základu, t. j. 55 % podielu súčtu vymeriavacích základov, z ktorých poistenec zaplatil poistné na nemocenské poistenie v rozhodujúcom období, a počtu dní rozhodujúceho obdobia, alebo 55 % pravdepodobného denného vymeriavacieho základu. Ak nárok na materské vznikol v ochrannnej lehote, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu sa zisťuje ku dňu zániku nemocenského poistenia; spravidla je

rozhodujúcim obdobím predchádzajúci kalendárny rok.

Výška materského sa dobrovoľne nemocensky poistenej osobe určí z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu, ak dobrovoľne nemocensky poistená osoba bola nepretržite nemocensky poistená menej ako 26 týždňov pred vznikom dôvodu na poskytnutie materského. Nepretržité dobrovoľné nemocenské poistenie nie je dobrovoľné nemocenské poistenie, ktoré zaniklo a znovu vzniklo nasledujúci kalendárny deň. Pravdepodobný denný vymeriavací základ dobrovoľne nemocensky poistenej osoby je od 1. januára do 31. decembra 2010 suma 10,6527 eura, tzn. výška materského z dobrovoľného nemocenského poistenia by bola 55 % zo sumy 10,6527 eura na kalendárny deň.

Vzhľadom na skutočnosť, že pred nástupom na materskú dovolenku by vám dobrovoľné nemocenské poistenie netrvalo aspoň 26 týždňov, materské by sa vám z dobrovoľného nemocenského poistenia určilo z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu.

Ak sa na dobrovoľné nemocenské poistenie neprihlásite, nárok na materské vám vznikne z ochrannnej lehoty po skončení povinného nemocenského poistenia zamestnankyne a pri výpočte materského sa bude vychádzať z vymeriavacích základov, z ktorých ste zaplatili poistné na nemocenské poistenie ako zamestnankyňa.

JUDr. Danica Bognárová
odbor nemocenského poistenia
Sociálna poisťovňa, ústredie

Nárok na materské, ak matka a dieťa nemajú zhodný trvalý pobyt

Má poistenkyňa nárok na materské, ak jej trvalý pobyt nie je zhodný s trvalým pobytom dieťaťa?

Nárok na materské vzniká po splnení všetkých zákonom stanovených podmienok nároku.

Jednou z podmienok nároku na materské je starostlivosť o dieťa. V zmysle § 48 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) v znení zákona č. 555/2007 Z. z. poistenkyňa, ktorá je tehotná alebo **ktorá sa**

stará o narodené dieťa, má nárok na materské, ak v posledných dvoch rokoch pred pôrodom bola nemocensky poistená najmenej 270 dní.

Zákon na účely nároku na materské neustanovuje podmienku spoločného trvalého pobytu matky a dieťaťa.

Ak poistenkyňa splní všetky zákonom stanovené podmienky nároku na materské

vrátane podmienky starostlivosti o dieťa, skutočnosť, že má s dieťaťom rozdielny trvalý pobyt, nárok na materské neovplyvní.

Mgr. Katarína Dokupilová
odbor nemocenského poistenia
Sociálna poisťovňa, ústredie

Miernejšie podmienky na dávku v nezamestnanosti

Bratislava (SITA) – Podmienky na priznanie dávky v nezamestnanosti sa od začiatku septembra tohto roka zmiernia. Na túto dávku budú mať nárok tí nezamestnaní, ktorí boli poistení v nezamestnanosti najmenej dva roky v posledných troch rokoch. Takéto opatrenie schválil parlament v rámci vládnej novely zákona o službách zamestnanosti na návrh predsedu parlamentného sociálneho výboru Jozefa Haleckého (ĽS-HZDS). V súčasnosti sa na priznanie dávky v nezamestnanosti vyžaduje minimálne trojročná dĺžka poistenia v posledných štyroch rokoch. "Návrh rieši situáciu vo vrchole obdobia rastu nezamestnanosti," povedal Jozef Halecký počas rozpravy. Pripustil, že navrhované opatrenie si vyžaduje vysoké finančné prostriedky presahujúce 40 miliónov eur. Malo by sa podľa neho týkať od 30-tisíc do 50-tisíc nezamestnaných. Počet poberateľov dávky v nezamestnanosti klesol v decembri minulého roka štvrtý mesiac po sebe. Sociálna poisťovňa vyplatila posledný mesiac vlaňajška túto dávku takmer 48 400 osobám, čo je oproti novembu pokles o 1 800 ľudí. V porovnaní s decembrom 2008 však dávku v nezamestnanosti dostalo o 22 600 ľudí viac. Počet poberateľov dávky v nezamestnanosti pritom rástol až do septembra minulého roka deväť mesiacov po sebe, a to z takmer 23 400 na augustové päťročné maximum 63 500.

Od začiatku marca tohto roka sa podľa schválenej novely zákona o službách zamestnanosti zavedie nový príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti. Príspevok budú úrady práce vyplácať obciam a samosprávnym krajom, ktoré príjmu do pracovného pomeru na určitý čas znevýhodneného uchádzača o zamestnanie. Pracovný pomer pritom musí trvať najmenej deväť mesiacov v rozsahu aspoň polovice týždenného pracovného času. Príspevok sa bude poskytovať aj právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ktorá poskytuje verejnoprospešné služby a ďalšie služby napríklad v oblasti sociálnych vecí, zdravotníctva, vzdelávania, kultúry či športu. Príspevok bude dostávať samospráva najdlhšie počas deviatich mesiacov na úhradu časti celkovej ceny práce zamestnanca, ktorý pred prijatím do pracovného pomeru bol znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie.

Prvé tri mesiace príspevok dosiahne 90 % z celkovej ceny práce zamestnanca, najviac však 90 % z celkovej ceny práce vypočítanej ako dvojnásobok platnej sumy životného minima. Ďalšie tri mesiace sa zníži na 80 % a zvyšné tri mesiace na 70 % z celkovej ceny práce, najviac však 70 % z dvojnásobku životného minima. Dvojnásobok životného minima pritom predstavuje sumu 370,38 eura. Nový príspevok sa bude samospráve poskytovať do konca roka 2011. Na prechodné obdobie do konca tohto roka sa tiež umožní opätovné opakované vykonávanie aktívnej činnosti formou menších obecných služieb pre obec.

Novelou zákona o inšpekcií práce, ktorá je súčasťou novely zákona o službách zamestnanosti, sa stanovuje dolná hranica pokuty za „čiernu“ prácu, a to na 2 000 eur. Horná hranica pokuty sa oproti súčasnosti zvýši šesťnásobne, a to na 200-tisíc eur. Opakované porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania sa bude podľa schválenej novely považovať za osobitne závažné porušenie zákona a ako sankcia bude nasledovať zrušenie živnostenského oprávnenia.

Odstránenie niektorých obmedzení

Bratislava (TASR) – Výhrady Európskej komisie (EK) voči niektorým investičným obmedzeniam dôchod-

kových fondov v druhom pilieri sa majú odstrániť rýchlou novelou zákona o starobnom dôchodkovom sporení, ktorú 25. februára schválil vládny kabinet. Parlament by mal návrh prerokovať v skrátenom legislatívnom konaní na svojej marcovej schôdzi a po podpísaní prezidentom má právna norma platiť okamžite dňom vyhlásenia.

„Navrhovanými zmenami dochádza ku korekcii vytýkaných nedostatkov a k odstráneniu diskriminačných prvkov, čím sa uvoľňujú investičné podmienky a vytvára sa širší priestor pre investovanie aj mimo rámca eurozóny," píše sa v materiáli, ktorý v reakcii na výhrady EK pripravil rezort práce.

Dôchodkové fondy v 2. pilieri môžu v súčasnosti investovať do cenných papierov vydaných alebo záručených členským štátom Európskej únie (EÚ) maximálne 20 % z čistej hodnoty svojho majetku. Zároveň má však Národná banka Slovenska (NBS) právomoc zvýšiť tento limit na 50 %, ale iba pri investíciách v rámci eurozóny. Takáto právna úprava však podľa EK znamená porušenie Zmluvy o fungovaní EÚ v súvislosti so zákazom obmedzenia voľného pohybu kapitálu.

Navrhovanou novelou sa preto rozširuje možnosť zvýšenia spomínaných investičných limitov z 20 % na 50 % na všetky členské štáty EÚ. V záujme zníženia menového rizika spojeného s investovaním sa však zároveň do zákona zakotvuje podmienka, aby prevoditeľné cenné papiere boli denominované v rovnakej mene, v akej sa vyjadruje hodnota dôchodkovej jednotky.

Vianočný dôchodok možno už v tomto roku

Bratislava (TASR) – Penzisti by mohli už v tomto roku dostať 13. dôchodok. Ten by mal nahradiť doterajšie vianočné príspevky, ktorých suma závisí od výšky dôchodku. Teda čím je nižší, tým je vyšší príspevok.

V decembri budú vianočné príspevky možno už aj pretransformované. Máme na to finančné prostriedky aj na rok 2010," zdôraznil premiér Robert Fico na kontrolnej návšteve na rezorte práce 25. februára.

Naznačil, že výška tohtoročného „vianočného“ dôchodku by sa mala zvýšiť. „Pokúsime sa nájsť pár eur na to, aby to bolo ešte aj o pár eur viacej, ako to bolo v posledných rokoch," dodal Robert Fico.

Za podstatnú označil premiér aj zmenu termínu valorizácie dôchodkov, ktorá sa aktuálne robí vždy k 1. januáru príslušného roka. „Tým sa naštartovalo celoročné zvýšenie príjmov všetkých dôchodcov," podotkol. V tomto roku sa dôchodky celoplošne zvýšili o 3,05 %.

Zamestnávateľia chcú nižšie odvody

Bratislava (TASR) – Zástupcovia zamestnávateľov žiadajú zníženie odvodového zaťaženia na Slovensku na hranicu 25 %. K ich poklesu by nemalo dôjsť nárazovo, ale počas 5 rokov. Ich návrh by tak nemal negatívny vplyv na verejné financie a dlh krajiny.

„Výška odvodov pri dnešných sadzbách predražuje prácu slovenského zamestnanca, čo znamená podnikateľskú nevýhodu voči okolitým krajinám, čo priamo znevýhodňuje naše podnikateľské prostredie," konštatoval prezident Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení (AZZZ) SR Tomáš Malatinský 25. februára na programovom sneme asociácie.

Táto požiadavka je zo strany zamestnávateľov podľa premiéra Roberta Fica „legitímny pohľad z ich strany rieky". "Rád by som zobral pomyselný zvonec a za-

zvonil. Pozreli ste sa, čo urobili okolité krajiny v boji proti kríze? Zvyšujú dane, zvyšujú DPH," zdôraznil na sneme.

Podľa premiéra nie je možné kombinovať sociálno-trhový systém hospodárstva, aký má Slovensko, s nízkymi odvodmi a daňami. „Dohodnime sa, že sa nebudú platiť odvody, ale potom sa dohodnime aj na to, že štát si nebude plniť žiadne funkcie," vyhlásil.

Tomáš Malatinský sa domnieva, že zníženie odvodov by malo pozitívny efekt na hospodárstvo, a tak aj na zamestnanosť a celkové podnikateľské prostredie na Slovensku. „Úspešné riešenie odvodovej problematiky by mohlo mať pozitívny efekt porovnateľný so zavedením rovnkej dane či eura," uzavrel.

Rezort financií pracuje na zmenách v 2. pilieri

Bratislava (SITA) – Na novele zákona o starobnom dôchodkovom sporení, ktorá by pre dôchodkové správcovské spoločnosti zaviedla povinnosti zhodnocovať úspory klientov v druhom dôchodkovom pilieri na úrovni rastu dôchodkov v štátnom priebežnom pilieri, sa neustále pracuje. Po rokovaní vlády 25. februára to uviedol minister financií Ján Počiatek. „Na materiáli sa kontinuálne pracuje. Bude hotový vtedy, keď si budeme naozaj stáť za tým, že toto je najlepšie možné riešenie, ktoré vieme prijať. Nechceme to robiť vôbec narýchlo a budeme na to potrebovať ešte nejaký čas," vyhlásil minister.

Ako dodal, návrh novely sa snažia urobiť čo najviac profesionálne. S veľkou pravdepodobnosťou sa ňou však pre dĺžku prípravy bude zaoberať až nasledujúca vláda. „Uvidíme, čo s tým bude v budúcnosti," reagoval na túto skutočnosť Ján Počiatek. Podľa svojich slov je rád, že dostali dostatok priestoru. „Je možné niekedy urobiť v krátkom čase nejaký legislatívny návrh, ale potom môže byť množstvo noviel a opráv, ktoré sú zbytočné podľa môjho názoru," dodal na margo dlhšej prípravy novely na záver minister.

Minister financií Ján Počiatek ešte začiatkom novembra minulého roka počas parlamentnej Hodiny otázok uviedol, že sa jeho rezort začne v najbližšom čase zaoberať prípravou návrhu novely zákona o starobnom dôchodkovom sporení. Dôchodkovým správcovským spoločnostiam by sa ňou mala určiť povinnosť zabezpečiť adekvátne zhodnocovanie úspor ich klientov, ktoré má byť porovnateľné s podmienkami rastu dôchodkov v prvom dôchodkovom pilieri. „Hlásim sa k tej úlohe a určite sa ministerstvo financií bude zapodievať úlohou, ako ešte tento systém zlepšiť, aby bola vnesená väčšia kvalita z pohľadu zhodnocovania investičných vkladov jednotlivých sporiteľov," povedal vtedy Ján Počiatek.

Vláda uložila začiatkom októbra 2009 ministrom financií za úlohu pripraviť návrh na zavedenie povinnosti pre DSS zhodnocovať úspory klientov v druhom dôchodkovom pilieri na úrovni rastu dôchodkov v štátnom priebežnom pilieri. „Dôchodkové správcovské spoločnosti budú mať konečne takú úlohu, na akú boli vytvorené," povedal vtedy na tlačovej besede po rokovaní vlády premiér Robert Fico. Penzijné správcovské spoločnosti podľa premiéra klamú, ak tvrdia, že pre legislatívne zmeny účinné od 1. júla tohto roka nemôžu podnikáť na akciových trhoch. „Nikto im nezakazuje obchodovať s akciami. Ak ide o peniaze dôchodkových spoločností, zrazu nechcú riskovať," uviedol pred mesiacom predseda vlády. Správcovia dôchodkových úspor v druhom pilieri tak v súčasnosti podľa Roberta Fica nenaplnňujú účel, na ktorý boli zriadení.

Kde nás nájdete v Trnavskom kraji

Pobočky zabezpečujú komplexný výkon sociálneho poistenia, ktorý patrí do vecnej pôsobnosti pobočky Sociálnej poisťovne podľa zákona o sociálnom poistení

Pobočky v Trnavskom kraji:

- > **Trnava**
pre územnú pôsobnosť okresov
Trnava, Hlohovec, Piešťany
- > **Dunajská Streda**
pre územnú pôsobnosť okresov
Dunajská Streda
- > **Galanta**
pre územnú pôsobnosť okresov
Galanta a Šaľa
- > **Senica**
pre územnú pôsobnosť okresov
Senica, Skalica a Myjava

Do vecnej pôsobnosti pobočky patrí najmä

- a) rozhodovať v prvom stupni o
1. vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch,
 2. nemocenských dávok,
 3. úrazových dávok okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty,

4. dávke garančného poistenia,
 5. dávke v nezamestnanosti,
- b) vykonávať lekársku posudkovú činnosť,
- c) spisovať žiadosť o priznanie dávky okrem nemocenských dávok, úrazového príplatku a dávky v nezamestnanosti,
- d) vyplácať nemocenské dávky, úrazové dávky okrem úrazovej renty a pozostalostnej renty, dávku garančného poistenia a dávku v nezamestnanosti,
- e) vyberať a vymáhať poisťné, príspevky na starobné dôchodkové sporenie,
- f) vykonávať kontrolnú činnosť, konzultačnú činnosť a poradenskú činnosť vo veciach sociálneho poistenia

Vysunuté pracoviská zabezpečujú výkon sociálneho poistenia nasledovne:

- > **Hlohovec**
 - dôchodkové poistenie, nemocenské poistenie, poistenie v nezamestnanosti, garančné poistenie, lekársku posudkovú činnosť,
- > **Piešťany**
 - dôchodkové poistenie, nemocenské

poistenie, poistenie v nezamestnanosti, garančné poistenie, lekársku posudkovú činnosť,

> Sereď

- lekársku posudkovú činnosť,

> Šaľa

- dôchodkové poistenie, nemocenské poistenie, poistenie v nezamestnanosti, garančné poistenie, lekársku posudkovú činnosť, výber poisťného,

> Holíč

- dôchodkové poistenie, nemocenské poistenie, poistenie v nezamestnanosti, garančné poistenie, lekársku posudkovú činnosť, výber poisťného,

> Myjava

- dôchodkové poistenie, nemocenské poistenie, poistenie v nezamestnanosti, garančné poistenie, lekársku posudkovú činnosť, výber poisťného.

Prehľad pracovísk Sociálnej poisťovne v Trnavskom kraji

pobočky	vysunuté pracoviská v sídle okresu	vysunuté pracoviská mimo sídla okresu
Trnava	Hlohovec	-
	Piešťany	-
Dunajská Streda	-	-
Galanta	Šaľa	Sereď
Senica	Myjava	Holíč

pobočka

Dunajská Streda
riadiťel pobočky: Ing. Tibor Földes
Galantská cesta 693/5, 929 01 Dunajská Streda
tel. 031/59 10 511, 031, fax: 031/55 16 134
e-mail: dunajskastreda@socpoist.sk

úradné hodiny pre klientov

	pobočka	pokladňa	podateľňa
Po	8.00 – 18.00 h	8.00 – 15.00 h	8.00 – 18.00 h
Ut	8.00 – 14.00 h	8.00 – 14.00 h	8.00 – 14.00 h
St	8.00 – 18.00 h	8.00 – 15.00 h	8.00 – 18.00 h
Št		8.00 – 14.00 h	8.00 – 14.00 h
Pi	8.00 – 14.00 h	8.00 – 14.00 h	8.00 – 14.00 h

Prehľad o úradných hodinách pre klientov Sociálnej poisťovne v Trnavskom kraji

pobočka			
Trnava	riaditeľ pobočky: Ing. Milan Hausner Ul. V. Clementisa 24/A, 917 22 Trnava tel. 033/59 35 111, fax: 033/55 01 404 e-mail: trnava@socpoist.sk		
	úradné hodiny pre klientov		
	pobočka	pokladňa	podateľňa
Po	8.00 – 18.00 h	8.00 – 17.00 h	8.00 – 18.00 h
Ut	8.00 – 14.00 h	8.00 – 13.30 h	8.00 – 14.00 h
St	8.00 – 18.00 h	8.00 – 17.00 h	8.00 – 18.00 h
Št		8.00 – 12.00 h	8.00 – 14.00 h
Pi	8.00 – 14.00 h	8.00 – 13.30 h	8.00 – 14.00 h

pobočka			
Galanta	riaditeľka pobočky: JUDr. Magdaléna Bačová Z. Kodálya 1629/48, 924 01 Galanta tel. 031/78 06 161, 163, 164, fax: 031/78 06 167 e-mail: galanta@socpoist.sk		
	úradné hodiny pre klientov		
	pobočka	pokladňa	podateľňa
Po	8.00 – 18.00 h	8.00 – 16.00 h	8.00 – 18.00 h
Ut	8.00 – 14.00 h	8.00 – 13.30 h	8.00 – 14.00 h
St	8.00 – 18.00 h	8.00 – 16.00 h	8.00 – 18.00 h
Št		8.00 – 11.30 h	8.00 – 14.00 h
Pi	8.00 – 14.00 h	8.00 – 13.30 h	8.00 – 14.00 h

vysunuté pracovisko			
vysunuté pracovisko pobočky Sociálnej poisťovne Trnava pre územný obvod okresu Hlohovec			
Hlohovec	Jarmočná 3, 920 01 Hlohovec tel. 033/73 30 040-41 fax: 033/73 30 041		
úradné hodiny pre klientov			
	pracovisko	pokladňa	podateľňa
Po	8.00 - 15.30 h		
Ut	8.00 - 14.00 h		
St	8.00 - 15.30 h		
Št			
Pi	8.00 - 14.00 h		

vysunuté pracovisko			
vysunuté pracovisko pobočky Sociálnej poisťovne Galanta pre územný obvod okresu Galanta			
Sereď	I. Krasku 2464/38 926 01 Sereď tel. 031/78 94 441		
	úradné hodiny pre Klientov		
	pracovisko	pokladňa	podateľňa
Po	7.00 – 15.00 h		
Ut			
St			
Št	7.00 – 14.00 h		
Pi			

vysunuté pracovisko			
vysunuté pracovisko pobočky Sociálnej poisťovne Trnava pre územný obvod okresu Piešťany			
Piešťany	J. Záborského 40, 921 01 Piešťany tel. 033/74 34 868 fax: 033/77 35 063		
	úradné hodiny pre klientov		
	pracovisko	pokladňa	podateľňa
Po	13.00 - 15.30 h		
Ut			
St	8.00 - 15.30 h		
Št			
Pi	8.00 - 12.00 h		

vysunuté pracovisko			
vysunuté pracovisko pobočky Sociálnej poisťovne Galanta pre územný obvod okresu Šaľa			
Šaľa	Dolná ulica 524/1 927 01 Šaľa tel. 031/70 10 259, 031/70 10 166		
	úradné hodiny pre klientov		
	pracovisko	pokladňa	podateľňa
Po	8.00 – 18.00 h		
Ut	8.00 – 14.00 h		
St	8.00 – 18.00 h		
Št			
Pi	8.00 – 14.00 h		

Pracovisko pobočky pre výkon dôchodkového poistenia, úrazového poistenia, poistenia v nezamestnanosti, garančného poistenia a kontroly (úradné dni pre klientov sú rovnaké ako v pobočke) je na adrese:

Nám. oslobodenia 8, 905 01 Senica, tel. 034/69 40 316

pobočka			
Senica	riaditeľ pobočky: Mgr. Peter Gajdár Hollého 1219, 905 01 Senica tel. 034/69 41 010, 65 12 921, fax: 034/65 15 795 e-mail: senica@socpoist.sk		
	úradné hodiny pre klientov		
	pobočka	pokladňa	podateľňa
Po	8.00 – 18.00 h	8.00 – 16.00 h	8.00 – 18.00 h
Ut	8.00 – 14.00 h	8.00 – 13.30 h	8.00 – 15.30 h
St	8.00 – 18.00 h	8.00 – 16.00 h	8.00 – 18.00 h
Št		8.00 – 11.00 h	8.00 – 15.30 h
Pi	8.00 – 14.00 h	8.00 – 13.30 h	8.00 – 15.30 h

vysunuté pracovisko			
vysunuté pracovisko pobočky Sociálnej poisťovne Senica pre územný obvod okresu Skalica			
Holíč	Hviezdoslavova 428, 908 51 Holíč tel. 034/69 82 915, fax: 034/69 82 912 e-mail: holic@socpoist.sk		
úradné hodiny pre klientov			
	pracovisko	pokladňa	podateľňa
Po	8.00 – 15.30 h		
Ut	8.00 – 14.00 h		
St	8.00 – 15.30 h		
Št			
Pi	8.00 – 14.00 h		

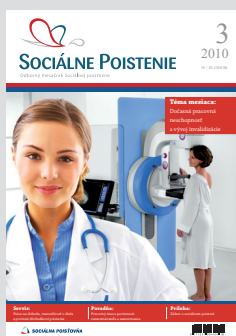
vysunuté pracovisko			
vysunuté pracovisko pobočky Sociálnej poisťovne Senica pre územný obvod okresu Myjava			
Myjava	M. R. Štefánika 561/6, 907 01 Myjava tel. 034/69 82 058, fax: 034/69 82 026 e-mail: myjava@socpoist.sk		
úradné hodiny pre klientov			
	pracovisko	pokladňa	podateľňa
Po	8.00 – 15.30 h		
Ut	8.00 – 14.00 h		
St	8.00 – 15.30 h		
Št			
Pi	8.00 – 14.00 h		

V minulom čísle boli nedopatrením uverejnené niektoré chybné údaje o úradných hodinách pre klientov Sociálnej poisťovne v Nitrianskom kraji, preto ich uverejňujeme ešte raz.

pobočka			
Nitra	riaditeľka pobočky: Ing. Mária Kulichová Slančíkovej 3, 950 43 Nitra tel. 037/69 21 200, 265, fax: 037/65 33 843 e-mail: nitra@socpoist.sk		
	úradné hodiny pre klientov		
	pobočka	pokladňa	podateľňa
Po	8.00 – 18.00 h	8.00 – 16.00 h	8.00 – 18.00 h
Ut	8.00 – 14.00 h	8.00 – 13.00 h	8.00 – 14.00 h
St	8.00 – 18.00 h	8.00 – 16.00 h	8.00 – 18.00 h
Št		8.00 – 12.00 h	8.00 – 12.00 h
Pi	8.00 – 14.00 h	8.00 – 13.00 h	8.00 – 14.00 h

vysunuté pracovisko			
vysunuté pracovisko pobočky Sociálnej poisťovne Nitra pre územný obvod okresu Zlaté Moravce			
Zlaté Moravce	Sládkovičova 3, 953 01 Zlaté Moravce tel. 037/69 30 013, 018 fax: 037/69 30 010		
	úradné hodiny pre klientov		
	pracovisko	pokladňa	podateľňa
Po	8.00 – 18.00 h		
Ut	8.00 – 14.00 h		
St	8.00 – 18.00 h		
Št			
Pi	8.00 – 14.00 h		

vysunuté pracovisko			
vysunuté pracovisko pobočky Sociálnej poisťovne Nové Zámky pre územný obvod okresu Nové Zámky			
Štúrovo	Poliklinika Jesenského 85, 943 01 Štúrovo tel. 035/75 65 175, fax: 035/64 56 271		
	úradné hodiny pre klientov		
	pracovisko	pokladňa	podateľňa
Po			
Ut	8.30 – 14.00 h		
St			
Št			
Pi			

Odborný mesačník Sociálnej poisťovne

Vydáva:

Sociálna poisťovňa
Ročník XXXXII
ISSN 1337-9844
EV 2891/09

Adresa:

Sociálna poisťovňa, ústredie
komunikačný odbor
Ul. 29. augusta 8 – 10
813 63 Bratislava 1
Tel. + 421 (2) 59 248 776
Fax: + 421 (2) 59 248 720
<http://www.socpoist.sk>

Zodpovedná za vydanie:

Mgr. Lýdia Výborná

Redakčná rada:

JUDr. Renáta Bálintová
JUDr. Milan Kučo
Mgr. Jarmila Misárošová
JUDr. Soňa Oslanská
Vlasta Šefčíková
JUDr. Timea Vörösová
Mgr. Lýdia Výborná

Cena výtlačku: 1 € (30,126 Sk)

Vychádza: 12-krát do roka

Ročné predplatné: dohodou

Jazyková úprava:

PhDr. Magdaléna Sedláčková

Dizajn, grafická úprava a tlač:

Graphic Media Group, a. s.

Použité snímky:

archív Sociálnej poisťovne, Stockexpert,
Ján Luky

Predplatné a inzercia:

GRAPHIC MEDIA GROUP, a. s.
Zámocká 30
811 01 Bratislava
Bc. Martina Haluzová
Tel. + 421 (38) 53 00 756
e-mail: predplatne@gmggroup.sk
inzercia@gmggroup.sk
číslo účtu: 2691461955/0200 VUB

Neobjednané rukopisy sa nevracajú.

Autorské práva vyhradené.

Akémkoľvek rozmnožovanie textu,
fotografií a grafov vrátane údajov
v elektronickej podobe je možné len
s predchádzajúcim súhlasom vydavateľa.

Medzinárodné slovensko-nemecké poradenské dni v Mníchove

Sociálna poisťovňa aj v tomto roku pokračuje v spolupráci so zahraničnými nositeľmi poistenia v snahe o efektívne riešenie dôchodkových záležitostí svojich klientov. Po slovensko-rakúskych poradenských dňoch z októbra minulého roka, ktoré boli celkovo prvým takýmto podujatím, uskutočnia sa v roku 2010 dvojdnové Medzinárodné poradenské dni v Nemeckej spolkovej republike.

Uskutočnia sa v informačnom a poradenskom stredisku nemeckého nositeľa poistenia Deutsche Rentenversicherung na ulici Viktualienmarkt 8 v **Mníchove** v utorok **16. marca v čase od 10.00 h do 17.00 h** a v stredu **17. marca v čase od 9.00 h do 16.00 h**.

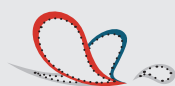
Hlavným účelom Medzinárodných poradenských dní je poskytnúť informácie a odborné poradenstvo poistencom a pobeateľom dôchodkových dávok, ktorí pracujú alebo pracovali v Nemecku a získali doby poistenia podľa právnych predpisov Slovenskej republiky, ako aj Nemeckej spolkovej republiky. Odborníci v oblasti dôchodkového poistenia oboch krajín pomôžu tiež pri riešení prípadných komplikácií, ktoré sa vyskytli pri vybavovaní ich dôchodkových nárokov. Záujemcovia o účasť na Medzinárodných poradenských dňoch si môžu dohodnúť termín na nemeckom telefónnom čísle, ktoré je uvedené na dvojazyčnom informačnom letáku.

Prednosť budú mať vopred objednaní klienti, avšak poradenstvo poskytneme aj ostatným záujemcom. Bezplatné poradenstvo bude poskytovať vždy slovenský aj nemecký odborník. V prípade potreby bude zabezpečené tlmočenie.

Pri telefonickom objednávaní je potrebné okrem konkrétnej požiadavky, ktorá bude predmetom poradenstva, uviesť taktiež osobné údaje, ako svoje meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia, číslo poistenia alebo rodné číslo. V prípade, že ide o pozostalostnú dávku, je potrebné uviesť aj údaje o zomretom poistencovi. Účastníci poradenských dní by si mali priniesť okrem osobných dokladov aj relevantné podklady týkajúce sa ich dôchodkového poistenia.

Mgr. Adrián Terek

oddelenie záležitostí EÚ
Sociálna poisťovňa, ústredie

Objednávam si mesačník Sociálne poistenie

(cena výtlačku 1 euro, ročné predplatné 12 eur ostáva aj v roku 2010)

Od čísla /..... v počte ks/mesačne

Meno a priezvisko:

Názov organizácie:

Dodacia adresa:

Ulica:

PSČ a obec:

Fakturačná adresa*:

Ulica:

PSČ a obec:

IČO: DIČ:

Číslo účtu:

Tel.:

Kontaktná osoba:

Dátum:

Podpis:

Pečiatka:

* vyplniť len v prípade, keď je fakturačná adresa iná ako dodacia

DEUTSCHLAND
NEMECKO
SLOWAKEI
SLOVENSKO

Internationale Beratungstage

Sie sind oder waren
in der Slowakei oder
Deutschland tätig?
Experten der
Sozialversicherungsträger
beraten Sie.

Ort / Termine

Medzinárodné poradenské dni

Pracujete alebo ste pracovali
na Slovensku alebo v
Nemecku ?
Odborníci nositeľov
sociálneho poistenia
Vám poradia.

Miesto / termíny

München

Auskunfts- und Beratungsstelle der
Deutschen Rentenversicherung
Viktualienmarkt 8

16. und 17.03.2010

Dienstag, 10.00–17.00 Uhr

Mittwoch, 9.00–16.00 Uhr

utorok 10.00 – 17.00 hod.

streda 9.00 – 16.00 hod.

Terminvereinbarung:

Dohodnutie termínu:

Tel.: **089 51081–380**, Fax **089 51081–190**

E-Mail **beratung-muenchen-vm@drv-bayernsued.de**

Vergessen Sie bitte Ihre Versicherungsunterlagen
und Ihren Personalausweis oder Reisepass nicht.

Nezabudnite si prosím svoje doklady o poistení
a občiansky preukaz alebo cestovný pas.

Deutsche
Rentenversicherung

SOCIÁLNA POISŤOVŇA
ústredie

prinášame fantáziu v 3D priestore

(grafické návrhy, vizualizácie interiérov a exteriérov na mieru)

